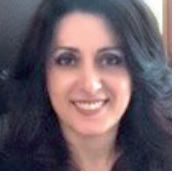


Müsilaj



Marmara Denizi'nde son yıllarda su kolonunda gözlenen müsilaj oluşumu, özel iklimsel ve trofik şartlar altında çeşitli deniz organizmaları tarafından üretilen bir organik madde birikimidir.

Prof. Dr. Neslihan ÖZDELİCE [Sayfa 3>](#)

Genç Balıkçılar



Balıkçılık mesleği zorluk derecesi ve tehlikelerinden dolayı olsa gerek, erkek mesleği olarak algılanmakta. Emekçi birçok kadın balıkçının varlığının bilinmesi, gerekli desteklemlerin yapılması ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması gerekiyor. Eylül ATAÇ [Sayfa 7>](#)

Şimdiden IYAF 2022



Birleşmiş Milletler, dünya çapında önemli gördüğü konulara dikkat çekmek, küresel çözümler bulmak, uluslararası işbirliği oluşturmak amacıyla, 1980 yılından bu yana uluslararası yıllar ilan ediyor. Erhan EKMEN [Sayfa 4>](#)



HAZİRAN 2021
Yıl:7 Sayı:20

SÜR-KOOP HABER

balıkçının gazetesi

SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ MERKEZ BİRLİĞİ

www.sur.coop | Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği Yayın Organı | Ücretsizdir

"Üretimde Verimliliği Sağlamak İçin Tüm İmkânlarımızı Seferber Ediyoruz"

Tarım ve Orman Bakanımız Dr. Bekir Pakdemirli, Video Konferans Yöntemiyle gerçekleşen değerlendirme toplantısında; "Salgın nedeniyle, bu kritik dönemde milletimizin gıda güvenliğinde bir aksama olmaması için çok yoğun bir Ramazan ayını geride bıraktık" dedi.

Bakanlık personeliyle bayramlaşan, Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli, "Salgının gölgesinde geçirmiş olduğumuz Ramazan Bayramının tüm insanlığa sağlık, huzur ve esenlikler getirmesini diliyorum" dedi.

Pakdemirli, "Pandemi süreci, gıdanın öneminin en çok hissedildiği dönem oldu. Üreticimizin elinin bereketini, topraktan ayırmadan, vatandaşlarımıza en ufak yiyecek kaygısı yaşatmadan, bugüne kadar Bakanlık olarak gece-gündüz demeden özveriyle çalıştık. Bu açıdan salgın sürecinde koordinasyonlu olarak, çalışmayı başarabildiğimiz için siz değerli mesai arkadaşlarıma memnuniyetimi dile getirmek ve özellikle her birinize ayrı ayrı teşekkür etmek isterim" dedi.

"Üretimde Verimliliği Ve Kazançta Bereketi Sağlamak İçin Tüm İmkânlarımızı Seferber Ediyoruz"

Bakanlık olarak, tarım, toprak, orman ve su gibi hayati alanlardan sorumluyuz diyen Pakdemirli, şöyle konuştu; "Ülkemiz topraklarının yaklaşık yüzde 80'ninin sorumluluğu bizim üzerimizde. 84 Milyon vatandaşımıza en iyi hizmeti sunmak için 150 binden fazla personelimize -yani sizlerle birlikte 81 il, 922 ilçede yoğun bir gayret gösteriyoruz. Ülkemizin kalkınması, milletimizin refahının artırılması, gıda güvenliğinin sağlanması, ormanlarımızın yarını, suyumuzun geleceği için üretimde verimliliği ve kazançta bereketi sağlamak için tüm imkânlarımızı seferber ediyoruz. Pandemi halen dünya gündeminin ilk sıralarında yer alıyor. Tarım ve gıda, bu süreçten en fazla etkilenen, en kritik sektörlerden biri oldu. Dünyada ülkeler sınırlarını kapattı, tarım ve gıdaya erişimde, lojistik ve tedarik zincirinde büyük aksamlar yaşandı ve halen de yaşanmaya devam ediyor. Hamdolsun, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde ve sektörümüzün özverisiyle, bu süreci başarıyla yürüttük ve yürütmeye de devam ediyoruz.

Tarım ve gıda alanında aldığımız 106 tedbir, sizlerin yoğun gayretiyle etkin bir şekilde uygulamaya devam edeceğiz. Böylece, çiftçimiz ekmeye, üretim artmaya, tarım büyüme devam ediyor"

"Tarımsal Hasılda 333,3 Milyar Lira İle Cumhuriyet Tarihinin Rekorunu Kırdık"

Bakan Pakdemirli, 2020 yılında tarım sektörünün ekonominin lokomotifini olduğunu vurgulayarak şöyle devam etti;

"2020'de yüzde 4,8 büyüyen tarım, son 3 yıldaki en yüksek büyüme rakamına ulaştı. Tarımsal hasılamız bir



Tarım ve Orman Bakanı Bekir PAKDEMİRLİ

önceki yıla göre yüzde 20 artarak 333,3 Milyar Liraya yükseldi ve Cumhuriyet tarihinin rekoru kırıldı. Ayrıca, tarımsal hasılda Avrupa'daki liderliğimiz de devam ediyor. Yine Tarım ve gıda ürünleri ihracatımız, 2020'de, bir önceki yıla göre yüzde 5 artışla, 20,7 Milyar dolara ulaştı. Dış ticaret fazlası ise yüzde 9 artışla, 5,5 Milyar dolar olarak gerçekleşti. Bu verileri; hem çiftçimize hem de bizlere moral vermesi ve yapılan işin değerini göstermesi açısından son derece önemli buluyorum" dedi.

"19 Yılda 276 Milyar Liralık Yatırımla 600 Baraj Hizmete Aldık"

Geçen yıl pandemi, meteorolojik kuraklık ve küresel ısınmanın etkilerine rağmen 126 milyon tonu aşan bitkisel üretim miktarıyla Cumhuriyet tarihi rekoru kırdıklarını altını çizen Pakdemirli,

"Elbette, bitkisel üretimdeki bu gelişmenin arkasında, sulama alanında yaptığımız muazzam yatırımların büyük katkısı var. Anadolu'nun bereketli topraklarını, suyun gücüyle buluşturmaya için son 19 yılda, 276 Milyar Liralık yatırımla, 600 barajı inşa ederek hizmete aldık.

2021 yılını ise su ve sulamada hamle yılı olarak belirledik. İnşallah bu yıl; 18 baraj, 72 gölet ve bent daha inşa edeceğiz. Yeraltı barajları konusunda da çalışmalarımızı hızlandırdık. Şu anda 26 yeraltı barajını tamamladık. Yılsonunda, bu sayıyı 50'ye çıkarmış olacağız. 2023 yılına kadar da, toplam 150 yeraltı barajını tamamlamayı hedefliyoruz" ifadesini kullandı. *Haberin Devamı Sayfa 5>*

Müsilaj (Kay Kay-Salya) ve Fırtına

Daha önceleri Marmara denizinin belli yerlerinde görülen 2020-2021 av sezonunda ise tüm Marmara Denizi'ni kaplayan görülme sıklığı normal olmayan balıkçılar olarak (kay kay veya deniz salyası) dediğimiz Müsilaj; balıkçılık faaliyetlerinin Kasım ayında durmasına neden olmuştur.

Marmara denizinde balıkçılık yapan balıkçılarımız kasım ayından bu güne kadar balıkçılık yapamamışlar, yapmak isteyenlerinde ağları Müsilaj nedeniyle denizde kalarak ekonomik kayıplara uğramışlardır.

Balıkçılarımızın beklentisi; ekonomik kayıplarının ortaya çıkarılarak, devlet tarafından ödenmesidir. Bu konuda çalışmaların yapılmakta olduğunu biliyoruz. En kısa sürede sonuçlandırılarak gereği yapılmalıdır. Ancak duyularımız her yıl Geleneksel Kıyı Balıkçılığının Kayıt Altına Alınması ve Desteklenmesi Tebliği'ne göre Balıkçı Gemisi Başına Yapılan Destekleme tutarları bu yılda 5 metreye kadar 1000 TL, 5-8 metre arası 1.250 TL, 8-10 metre arası 1.350 TL. İlk defa bu yıl verilecek olan 10-12 metre arası 1.450 TL destek verileceği Müsilajdan dolayı Marmara denizine kıyısı olan Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Kocaeli, Tekirdağ, Sakarya, Yalova ve İstanbul illerindeki aynı boydaki teknelerle 5



Ramazan ÖZKAYA
SÜR-KOOP Genel Başkanı

metreye kadar 2.000 TL, 5-8 metreye 2.500 TL, 8-10 metreye 2.700 TL, 10-12 metreye 2.900 TL olan iki katı verileceğidir. Bu rakamlar bizim için yeterli değildir.

Balıkçılarımızın beklentisinin çok altındadır. Beş ay çalışmayan tüm balıkçılarımızın bu zaman zarfında hiç gelirleri olmadığı dikkate alınarak verilecek destek yirmi bin TL olmalıdır. [Sayfa 3>](#)

www.surkoopkutuphane.org

"Kooperatifler Yeni Bir Dünya Kurar"

SÜR-KOOP E-KÜTÜPHANE

Bir Tıkla Ulaş!

Gökova'dan Sonra Gökçeada!

Prof.Dr. Vahdet ÜNAL, Haziran sayımızda "Türkiye'de her yönüyle örnek bir balıkçılık yönetimi tesis etmek mümkün mü?" sorusunu tartışmaya açıyor. Olası cevapları, Gökova ve Gökçeada'da balıkçılık yönetimi adına gösterilen çabalar üzerinden, gözden geçirmemizi öneren ÜNAL; "bu yazıyı sonuna kadar okuma sabrını gösterenler, yazarın cevabını öğrenebilecekleri gibi kendi cevaplarını da sorgulayacaklar" diyor.



Prof.Dr. Vahdet ÜNAL
Ege Üniversitesi
Su Ürünleri Fakültesi
Öğretim Üyesi

Ayin Dosyası Sayfa 8 >

Marmara Denizi'nde Müsilaj Sorunu

Yüzeyi Karadeniz sularının, derinleri Akdeniz'in etkisi altında olan, mercan resiflerini, deniz çayırlarını barındıran Marmara Denizi, bentik/demersal türler ile pelajik balıkların üreme ve yaşama alanı olması ve zengin biyolojik çeşitliliğe ev sahipliği yapmasının yanı sıra Karadeniz ve Ege Denizi'nin balık verimliliğine önemli katkı sağlamaktadır. Bütün bu özellikleri nedeniyle Marmara Denizi "Balıkçılık ve Biyolojik Çeşitlilik" açısından çok önemlidir.

Bu önemi dolayısıyla Bakanlığımızca bütün- cül korunma yaklaşımıyla, sucul canlıların üre- me ve büyümelerinin etkilenmemesi için 1996 yılından bu yana Marmara Denizi'nden kum- çakıl alımına izin verilmemektedir. Marmara Denizi'nde trol avcılığı tamamen yasaklanmış durumdadır. Güncellenen Su Ürünleri Kanunu ile 1.1.2020 tarihinden itibaren Marmara de- nizinde ışıklı avcılık yasaklanmıştır. Hem daha önce yayınlanan tebliğlerde hem de en son ya- yınlanan 5/1 Numaralı, Ticari Amaçlı Su Ürün- leri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ (No: 2020/20) ile ülkemizin önemli bölgelerin- de olduğu gibi Marmara denizinde de üreme ve beslenme bölgelerinde avcılık kısıtlamaları hayata geçirilmiştir.

Bütüncül yaklaşımın tüm bireyler ve kurum- larca benimsenmesi ve hayata geçirilmesi her alanda olduğu gibi çevre açısından da hayati derecede önemlidir. Bunun önemi Müsilaj ola- yıyla iyiden iyiye ortaya çıkmıştır. Marmara Denizi etrafındaki nüfus yoğunluğu, endüstriyel etki, çeşitli üretim faaliyetleri ve deniz araçları dolayısıyla yoğun baskı altındadır. Bu yoğun baskı Marmara Denizi'nde 2007 yılında da yaşanan müsilaj olayıyla ortaya çıksa da, o zamandan günümüze yeni tedbirler ve önlem- ler geliştirilememesi Marmara Denizi'nin hem ekosistemine hemde doğal güzelliğine zarar veren müsilaj olarak ortaya koyan çevre fela- ketine yol açmıştır.

Yapılan araştırmalara göre 1970'li yıllardan bu yana Marmara Denizi sularına bırakılan evsel ve endüstriyel atıklar nedeniyle ciddi boyutlara ulaşan ötrofikasyon olayları yaşanmaktadır. Gelişen süreç içinde ötrofi- kasyon, bazı balık türlerinin Marmara Denizi'nden uzaklaşmasına sebebiyet vererek organik atıklardan yararlanan, kirli sularda yaşayabilen ve hızlı üreyen fitoplankton olarak bilinen bitkisel organizmaların miktarlarında kitlesel artışlara yol açmıştır.

2021 yılı başından beri basının gündemin- den düşmeyen, balıkçılar tarafından "salya" veya "kaykay" olarak nitelendirilen "Müsilaj", özel çevresel ve besinsel koşullar altında art- tış gösteren algler tarafından salgılanan hücre dışı organik maddelerden oluşan topaklaşma-



Dr. Mustafa Altuğ ATALAY

Tarım ve Orman Bakanlığı

Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürü

dır. Pelajik bölge olarak bilinen su kolonunda yaşayan bazı alg türleri ve jelimsi organizma- ların ürettiği hücre dışı salgılar veya bu canlı- ların ölümünden sonra hücre duvarının parça- lanmasıyla ortaya serbest kalan polisakkarit ve benzerleri yapıların bir araya gelmesiyle görünür hale gelmektedir. Bu yapıya bakterie- rin de katıldığı bilinmektedir.

Marmara Denizi'nde ilk kez Ekim 2007'de görülen ve 2019 dan beride giderek artan şekilde Marmara Denizi'nin her tarafında göz- lenen müsilaj, görüntü kirliliği dışında, aylarca etkisini sürdürerek başta balık ağlarını tikan- masına, ağların kaybolmasına ve balıkçılığa darbe vurarak ciddi ekonomik kayıplara yol aç- mıştır. Son yıllarda kitlesel alg artışlarının yanı sıra denizanası gibi jelimsi canlıların ve müsilaj olayların artışları şeklindeki olgular ekolojik dengenin bozulduğunu iyiden iyiye ortaya koymaktadır. İklim değişikliği de cabası! Kıyı dolgusu, evsel ve endüstriyel atıkların yeter- siz arıtılması, derin deşarj gibi insan kaynaklı birçok etki tehlike çanlarını çaldırmaktadır. Bu bozulma en çok, geçim kaynağını denizden çı- karan balıkçılarımız için maddi ve menfi olarak etkili sonuçlar doğurmuştur.

Marmara Denizinde balıkçılık ekonomisine ve deniz ekosistemine büyük zararlar verecek boyutlara ulaşan "Müsilaj" deniz kolonunda birikip tabakalaşma oluşturarak ekosandır da

"Sahte dip" görüntüsüne sebebiyet vermekte, yüzeydeki müsilaj atmosferden suya oksijen geçişini engellemekte, derinlerdeki müsilaj, oksidasyon ile oksijenin hızlıca tükenmesine neden olarak özellikle derinlerde Karadeniz'de olduğu gibi oksijensiz kısımlar oluşturarak su- cul canlıların ölümüne veya ortamı terk etme- sine yol açmaktadır. Sadece yetişkin balıkların kaybına değil gelecek yılların teminatı olan balık yumurtaları ve larvalarının müsilajın çok yoğun toplandığı yerlerde hapsolmasına ve hatta bazen ölmesine de neden olabilmekte- dir. Böylesine önemli çevre felaketinin etkisi balıklarla sınırlı kalmayıp, filtre ederek bes- lenen midye, istiridy ve deniz patlıcanı gibi canlıların da ölmesine, et tutamamasına ve yeni tutunma veya yavru üretilmemesine de neden olmaktadır.

Müsilaj konusunda Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü, hem sahadaki ekiplerinden hem balıkçılarımızdan hem de Kooperatif üst birliklerinden gelen bildirimlerle gerekli giri- şimleri acilen başlatmıştır. Karşılıklı yapılan de- ğerlendirmelerle Tarımsal Araştırmalar ve Poli- tikalar Genel Müdürlüğü, Bandırmada bulunan Koyunculuk Araştırma Enstitüsü, Su Ürünleri bölümü tarafından Müsilajla ilgili proje başlat- mıştır. Proje ile önemli bulgulara ulaşılmıştır.

Müsilajla ilgili olarak Balıkçılık ve Su Ürün- leri Genel Müdürlüğüne Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na, Marmara Belediyeler Birliği'ne müsilajın etkisini kaldıracak/hafifletecek ön- lemlerin devreye konulmasına, dair bilgilendirici yazılar yazmıştır. T.C. Ziraat Bankası'na zarar gören balıkçılar için tarımsal kredi imkanı sağlanması veya kredi borçlarının ertelenme- si talepleriyle birlikte ilgili kurumlar nezdinde su ürünleri sektörünün uğrayacağı zararların tarım sigortaları kapsamına alınması için giri- şimde bulunulmuştur. Meclis İklim Değişikliği Araştırma Komisyonu'na iklim değişikliği kap- samında müsilaj ile ilgili sunum yapılmıştır. Filtre ederek beslenen türlerin yetiştiriciliğinin geliştirilmesi için de gerekli adımlar atılmıştır.

Sonuç olarak müsilaj artışına bağlı şekilde toplumun her kesiminde farkındalık oluşmuş, uyarılar sonuç vermiştir. Bu sayede Marmara Denizi'nde deniz salyası sorununun çözümü için Genel Müdürlüğümüzün de katılımıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Marmara Be- lediyeler Birliği (MBB), yerel yönetimler, üniver- siteler, meslek odaları, sivil toplum kuruluşları

ve diğer paydaşların katılımıyla üç gün süren çalıştay yapılmıştır. Çalıştay sonunda alınan kararla 6 Haziran'da "Marmara Denizini Korumaya Eylem Planı" kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Paylaşılan eylem planı ile Marmara Denizi'nin tamamının koruma alanı ilan edilmesine ve yerel yönetimle- re ileri biyolojik arıtma sistemlerinin kurulması/çalıştırılması ve bunların izlenmesi ile ilgili görevler verilmiştir. Alınan diğer kararlar içerisinde planın 18 inci, 19 uncu ve 20 nci eylemleriyle, Marmara Denizi'nde balıkçılık koruma alanlarının genişletilmesi, ekosistem yaklaşımlı balıkçılık faaliyetlerinin yü- rütülmesi, zarar gören balıkçılarımızın desteklenmesi ve hayalet ağların bir yıl içerisinde temizlenmesi kararı alın- mıştır. Bu kapsamda Tarım ve Orman Bakanı Sayın Dr Bekir PAKDEMİRLİ'nin talimatlarıyla ilk başta küçük ölçekli balıkçılara yapılan destekleme ödemesi Marmara denizine kıyısı bulunan iller- deki balıkçılarımız için iki katı olarak planlanmıştır. Diğer eylemlerle ilgili çalışmalara başlanılmıştır.

Çevresel olayların tamamında olduğu gibi Marmara Denizi'ndeki kirlilik de biyolojik çe- şitliliğimizi ve balıkçılarımızı olumsuz yönde etkilemektedir. Konu ile ilgili süreç ve çözümü ile ilgili çalışmalar hassasiyetle takip edilmek- te olup ilgili kurum ve kuruluşlar nezdindeki gerekli girişimlerimiz devam ettirilecektir. 🐟



SÜR-KOOP HABER

İmtiyaz Sahibi ve Yayınlayan

S.S. Su Ürünleri Kooperatif Bir. Mer. Birliği Adına

Ramazan ÖZKAYA

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Mine CANIKLI

Genel Yayın Yönetmeni

Reyhan YAKIŞIR

Haber Müdürü

Erdoğan KARTAL

Grafik-Tasarım

Ayhan ELMALIPINAR

Merkez Adres: Konur 2 No:54/8 Bakanlıklar /ANKARA

Tel: 0312 419 22 88 • Faks: 0312 419 22 89

www.sur.coop • info@sur.coop • sur_koop@yahoo.com.tr

Yayın Türü: Yaygın Süreli Yayın - Haziran 2021 - ANKARA

Baskı: Pozitif Matbaacılık ve Ambalaj San. Tic. Ltd. Şti.

Çamlıca Mh. Anadolu Bulvarı 145. Sk. 10/19 Yenimahalle/ ANKARA

Tel: 0312 397 00 31

Yazıların sorumluluğu yazarlara, ilanların sorumluluğu sahiplerine aittir.

Müsilaj

Marmara Denizi'nde son yıllarda su kolonunda gözlenen müsilaj oluşumu, özel iklimsel ve trofik şartlar altında çeşitli deniz organizmaları tarafından üretilen bir organik madde birikimidir.

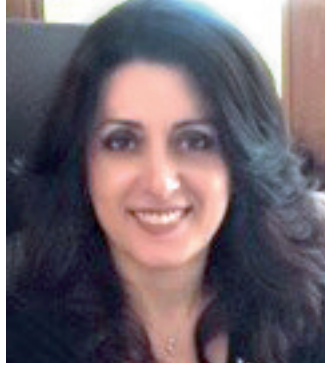
Bu organik kümeler dünya denizlerinde her yerde bulunabilen, denizel besin ağı üzerinde öneme sahip, birkaç milimetreden onlarca santimetreye kadar değişen boyutlardaki partiküllerin fiziksel kuagülasyonu ile oluştuğu, başlıca bakteriler, heterotrofik ve ototrofik tek hücreli canlılar tarafından hücre dışına salınan ekstraselüler organik bir yapıdır. Bu organik maddenin yapısını başta karbonhidrat, az oranda protein ve yağlar oluşturmaktadır.

Balıkçılık, turizm ve akuakültür gibi insan aktiviteleri üzerinde ağır sonuçları olan müsilaj olayında diatomların etkili oldukları ve bakterilerinde bu oluşumda rol aldıkları yaptığımız çalışmalarla ortaya konmuştur.

Türkiye nüfusunun yaklaşık %20'nden fazlasının Marmara Denizi'nin etrafındaki illerde yaşaması, ülkenin endüstriyel üretiminin önemli bir bölümünün bu bölgede toplanmış olması, Karadeniz ülkelerinin su yoluyla ticaretinde bu denizin aracı olması, belki istenen düzeyde olmasa da rekreasyon ve turizm amaçlı kullanılması Marmara Denizi'nin sosyo-ekonomik önemini de arttırmaktadır. Marmara Denizi bu özellikleri ile insan faaliyetleri sonucu ortaya çıkan evsel ve endüstriyel atıkların baskısı altındadır. Çanakkale ve İstanbul Boğazları ile birlikte Türk Boğazlar Sistemi'ni (TBS) oluşturan Marmara Denizi'nde özellikle son yıllarda artan deniz trafiği ve İstanbul Boğazı üzerinden gelen Karadeniz kökenli kirleticiler bu baskıyı daha da arttırmaktadır.

Denizel ekosistemler belirli bir yükteki atıkları tolere edebilmekte ve bir süre sonra bu atıkları bertaraf etmektedir. Marmara Denizi gibi yarı kapalı denizlerde ise sürekli olarak yapılan bu atık su boşaltımları kirletici yükünü arttırmakta ve bu durum ötrofikasyona sebep olabilmektedir. Oluşan aşırı üreme olayları, sucul ekosistemlerde besleyici element girdisinin fazla olduğu kış mevsimini izleyen günlerde, özellikle ilkbaharda gözlenmektedir. Bu aşırı alg artışlarının, deniz suyu sıcaklığı 20 dereceyi geçtiğinde özellikle ilkbaharda gözlenmesi, küresel iklim değişiminin etkilerinin izlendiği şu günlerde sıcaklık artışının, gelecekte yapabileceği olumsuz etkileri ve ilkbahar-yaz dönemi dışında diğer mevsimlerde de bu zararlı alg artışlarının etkili olabileceğini göstermektedir.

Artan besin elementleri ile birlikte oluşan uygun çevresel koşullar, denizel ekosistemlerde birincil üretici olan fitoplanktonik türlerden ortama en iyi uyum gösterenlerin baskın hale geçip deniz suyu rengini bile değiştirebilecek sayıya ulaşmasına neden olur. Besin elementleri dediğimiz azot ve fosfor bu tek hücreli



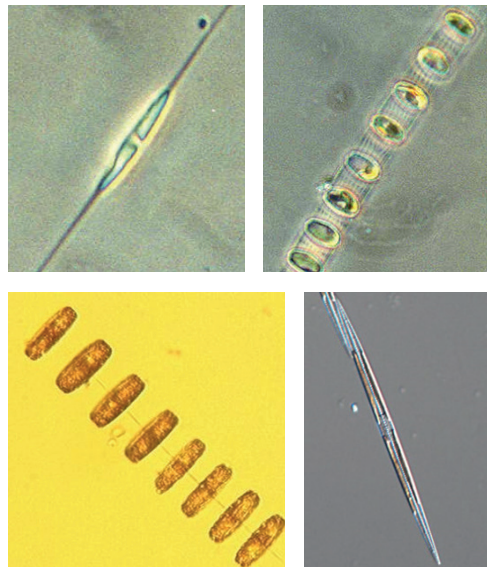
Prof. Dr. Neslihan ÖZDELİCE
İstanbul Üniversitesi

Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü
Hidrobiyoloji Anabilim Dalı Başkanı

alglerin besin kaynağıdır. Ortamdaki azotu alarak aminoasitlerin ve proteinlerin yapısında, forforu alarak fosfolipidlerin yapısında ve ATP sentezinde kullanır. Alıcı ortama yoğun besin elementi girdisi olursa, durgun hava şartları ve sıcaklık artışıyla birlikte bu canlıların sayısı artar ve bazı dönemlerde suyun renklenmesine bile neden olur. Müsilajlı kitle içerisinde ağır metallerin birikebilme oranı da yüksektir. Durum böyle olunca çeşitli kirleticilerle zengin bu organik yapı deniz dibine inerek bentik fauna ve flora yapısının bozulmasına neden olarak orada yaşayan canlıların yaşamını sınırlandırır. Önce yüzeyde oluşan bu yapı görüntü kirliliğine neden olur, bulanıklık nedeniyle ışık geçişi azalır ve derinde yaşayan ışığa ihtiyaç duyan canlıların yaşamı sınırlanır, bu maddenin ayrışma sürecinde ortamdaki oksijen kullanılır ve sudaki çözünmüş oksijen seviyesi iyice düşer, buda canlıların yaşamını etkiler. Eğer kitle içerisinde toksin salan tek hücreliler de varsa bu durum insan sağlığını da etkileyebilecek boyutlara erişebilir.

Kıyısız alanlarımızın korunması gerektiğini unutmamak gerekir. Özellikle ilk 30 metrelik alanda canlı çeşitliliği çok yüksektir. Başta pelajik balıklar olmak üzere çoğu canlı türleri beslenmek, barınmak ve üremek için bu alanları kullanır. Aşırı çoğalmaya sebep olan tek hücreli canlıları süzerek beslenen balıkların yumurta ve larvalarının da olduğu bu alanları tahrip edersek hem canlı çeşitliliğini azaltmış oluruz hem de bu tek hücreli canlıların aşırı çoğalmasına bir nevi zemin hazırlamış oluruz. Bu nedenle, normal şartlarda suyun oksijen ve diğer canlıların da besin kaynağını oluşturan bu faydalı organizmaların, yaratabilecekleri olumsuz olaylarıyla karşılaşmamak için, arıtma sistemleri artırılıp, biyolojik arıtma ile birlikte tam randımanlı çalıştırılmalı, kıyısız alanlar korunmalı ve kontrollü balıkçılık yapılmalıdır. Yerel belediyeler ve ilgili bakanlıklar üniversitelerin ilgili birimlerindeki konunun uzmanı akademisyenlerle ortak çalışarak neler yapılması gerektiği konusunda fikir birliğine varmalı, bu denizimizde özellikle kirletici kaynakların olduğu çok sayıda araştırma istasyonları belirlenerek bir an önce izleme çalışmaları uzun vadeli olarak yürütülmeli ve her şeyden önce bir an evvel Marmara Denizi'ne boşalan kirletici kaynaklı bu yoğun akış kontrol altına alınmalıdır.

Müsilaja neden olan bazı tek hücreli algler aşağıda gösterilmiştir. 🐟



Müsilaj (Kay Kay-Salya) ve Fırtına

Daha önceleri Marmara denizinin belli yerlerinde görülen 2020-2021 av sezonunda ise tüm Marmara denizini kaplayan görülme sıklığı normal olmayan balıkçılar olarak (kay kay veya deniz salyası) dediğimiz Müsilaj; balıkçılık faaliyetlerinin Kasım ayında durmasına neden olmuştur.

Marmara denizinde balıkçılık yapan balıkçılarımız kasım ayından bu güne kadar balıkçılık yapamamışlar, yapmak isteyenlerinde ağıları Müsilaj nedeniyle denizde kalarak ekonomik kayıplara uğramışlardır.

Balıkçılarımızın beklentisi; ekonomik kayıplarının ortaya çıkılarak, devlet tarafından ödenmesidir. Bu konuda çalışmaların yapılmakta olduğunu biliyoruz. En kısa sürede sonuçlandırılarak gereği yapılmalıdır. Ancak duyularımız her yıl **Geleneksel Kıyı Balıkçılığının Kayıt Altına Alınması ve Desteklenmesi Tebliğine göre Balıkçı Gemisi Başına Yapılan Destekleme tutarları bu yılda 5 metreye kadar 1000 TL, 5-8 metre arası 1.250 TL, 8-10 metre arası 1.350 TL. İlk defa bu yıl verilecek olan 10-12 metre arası 1.450 TL destek verileceği Müsilajdan dolayı Marmara denizine kıyısı olan Balıkesir, Bursa, Çanakkale, Kocaeli, Tekirdağ, Sakarya, Yalova ve İstanbul illerindeki aynı boydaki teknelere 5 metreye kadar 2.000 TL, 5-8 metreye 2.500 TL, 8-10 metreye 2.700 TL, 10-12 metreye 2.900 TL olan iki katı verileceğidir.** Bu rakamlar bizim için yeterli değildir. Balıkçılarımızın beklentisinin çok altındadır. Beş ay çalışmayan tüm balıkçılarımızın bu zaman zarfında hiç gelirleri olmadığı dikkate alınarak verilecek destek yirmi bin TL olmalıdır.

Bilim insanlarına göre Müsilaj özel iklimsel ve trofik şartlar altında çeşitli deniz organizmaları tarafından üretilen bir organik madde birikimidir.

İklim değişikliklerinin görünür hale geldiğinin en güzel örneği olan Marmara denizinde Müsilaj dikkatleri şimdiye kadar atıkların hiçbir önlem alınmadan Marmara denizine bırakılması etrafında sahil boyunca fabrikalar, tersaneler ve sanayi tesisleri yapılması ile Marmara denizine dikmiştir. Gözümüz gibi bakmamız gerekli olan çevresi aynı ülke toprakları ile çevrili olması ile dünyada benzeri olmayan Marmara denizine ihanet hakkımız yoktur aksine korumalıyız, kollamalıyız. Burada en büyük görev Marmara denizini çevreleyen belediyelerimize düşmektedir. Tüm belediyelerin arıtma sistemleri çalıştırılmalı arıtması olmayan veya çalışmayan arıtma sistemleri devlet desteği sağlanarak acilen işler duruma getirilmelidir.

Balıkçılık olarak baktığımızda balıkların Ege'den gelen lüfer, palamut, sardalya, kolyoz, uskumru, istavrit gibi balıkların Karadeniz'e göçü sırasında Marmara denizinde dinlenmesi için belli bir süre kalması sonra Karadeniz'e



Ramazan ÖZKAYA
SÜR-KOOP Genel Başkanı

geçmesi Karadeniz'den dönüştü yine Marmara denizinde mola vermesi aynı zamanda yumurta bırakarak stokların güçlenmesini sağlaması nedeniyle temiz kalması için Marmara denizini etrafını çevreleyen tüm Belediyeler, Üniversiteler konunun uzmanı Akademisyenler, STK'lar, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve balıkçılar el ele vererek gerekli önlemlerin alınması için toplantılar, çalıştaylar yaparak Marmara Denizi'ni çöplük olmaktan kurtaracak olan komisyonlar kurulmalı raporlar çıkarılarak eylem planları hazırlanarak faaliyete geçilmelidir.

İklim değişiklikleri; görünür hale geldiği Marmara Denizi'nde deniz yüzeyi kaplayan müsilaja ve alımsık olmadığımız zaman zaman 60 km hızla esen rüzgarların oluşmasına da neden olmaktadır. 21 Mayıs'ta, Ayvalık'ta ve Altınova'da çıkan fırtına nedeniyle 40 balıkçı teknesi hasar görmüş 170 parça ağılar kullanılamaz hale gelmiştir. Balıkesir Valiliği, Ayvalık Kaymakamlığı, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü ve Ayvalık Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı ile birlikte hasarlı tekneleri yerinde inceleyerek kaybolan ağ miktarını ve kimlerin olduğunu balıkçı teknelerinde çok hasarlı, orta hasarlı ve az hasarlı diye ayırarak zarar miktarını çıkarma çalışmaları yapılmakta olup en kısa zamanda bakanlığa bildirilerek zararların karşılanacağı bildirilmiştir.

Balıkçılarımızın yaşadığı bu fırtınada zor duruma düşen ve zarar gören balıkçılarımızın durum bilgisini Sür-Koop olarak bize ulaştığında Ayvalık Su Ürünleri Kooperatif Başkanı İsmail GÜRAN ile diyaloga geçilmiş, zararların tanzimi için çalışmalar sonucunda hazırlanan raporlarla gerekli yetkili birimlere müracaat edilecektir. 🐟



Bakan Pakdemirli'den Müsilajdan Etkilenen Balıkçılara Destek Açıklaması

Marmara denizinde meydana gelen deniz salyası'ndan (müsilaj) dolayı birçok balıkçımız zarar gördü. Bu kapsamda Tarım ve Orman Bakanımız Dr. Bekir Pakdemirli'nin talimatlarıyla müsilajdan etkilenen küçük balıkçı tekneleri için destekleme ödemesi yapılacak.

Tarım ve Orman Bakanı Pakdemirli konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada, Marmara Denizindeki müsilajdan etkilenen küçük balıkçı tekneleri için; teknelerin büyüklüğüne göre 1000 TL ile 1450 TL



arasındaki destek miktarını iki katına çıkarıyoruz dedi.

Bakan Pakdemirli; 1000 TL destek alan balıkçılarımız 2000 TL; 1450 TL destek alan balıkçılarımız da 2900 TL destekleme ödemesi alacak dedi.

Marmara'daki Balıkçılardan Destek Çağrısı

Marmara Denizi'ni kaplayan müsilaj (deniz salyası), çevre kirliliği ve deniz canlılarının ölmesine neden olmasının yanı sıra balıkçıları da etkiledi. Ocak ayından bu yana etkili olan salya nedeniyle, balıkçılar Marmara'da sezonu erken kapatmıştı.



Balıkçıların beş aydır çalışmadıklarını belirten Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği (SÜRKOOP) Genel Başkanı Ramazan Özkaya, balıkçıların uğradıkları zararı Ntv.com.tr'ye anlattı.

Marmara Denizi, beş aydır deniz salyasının etkisi altında. İstanbul, Tekirdağ, Balıkesir gibi birçok yerde vatandaşlar, deniz yüzeyinin beyaz ve yapışkan bir yapıyla kaplandığını gördü. Bu durumdan ağırlıklı olarak denizde yaşayan canlılar etkilenirken, Marmara'da balıkçılık durdu.

Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği (SÜRKOOP) Genel Başkanı Ramazan Özkaya, Marmara'da balıkçıların beş aydır avlanamadığını söyledi. Özkaya, iki sezondur balıkçıların

büyük zarara uğradığını ve bu konuyla ilgili destek talebi için bakanlığa başvurduklarını belirtti.

"Sadece Ağlara Değil Teknelere De Zarar Veriyor"

Özkaya, balıkçıların yaşadıkları durumu şöyle ifade etti:

"2000'li yıllarda Marmara Denizi'nde belirli alanlarda etkisini göstermeye başlayan ve aynı zamanda da balıkçılığı etkilemeye başlayan müsilaj, 2020-2021 yılında tüm Marmara Denizi'ni kapladı, hatta Kuzey Ege'de Saroz Körfezini de etkisi altına aldı. Müsilajın yoğunluğu ve süresi bakımından en etkili olduğu dönem, içerisinde bulunduğumuz balıkçılık av sezonu oldu. Hatta Marmara Deniz'i balıkçılık üç ay önce bu nedenle kapandı.

Müsilaj nedeniyle Marmara Denizi'nde yeşil ruhsata sahip 12 metre altı balıkçı teknelerinin sadece avcılığına değil, motorlarına da zarar vermeye ve 950 parça ağı denizde kaybolmasına neden oldu. Bundan dolayı geleneksel balıkçılık bitme noktasına geldi."

Müsilaj nedeniyle denizde kaybolan ağların parçasının 850 lira ile bin lira arasında değiştiğini ve yeşil ruhsatlı teknelerin her birinin en az üç bin lira zarar ettiğini kaydeden Özkaya, "Bu süreçten dolayı zarar gören balıkçılarımızın, özellikle de 12 metre altı küçük ölçekli balıkçılarımızın, mağduriyetlerinin giderilmesi borçlarının ertelenmesine gerekli maddi desteklerin sağlanması, tüm balıkçılarımızın beklentisi oldu" dedi. 🐟

Şimdiden IYAFA 2022

İnsanlığın en büyük ayıbı açlıktır. Yeryüzünde açlık içinde olan insanların sayısı, en iyimser yaklaşımla Dünya nüfusunun %10'u kadardır.

Yine yeryüzündeki insanların neredeyse yarıya yakını yeterli beslenemeyecek kadar yoksulluk içindedir. Yeterli ve dengeli beslenebilecek kadar gıdaya ve temiz suya ulaşmak her insanın hakkıdır. Bizim gibi Allah vergisi bereketli topraklara sahip olanlar, ya da ekonomik olarak gelişmiş ülkeler günlük sorunları içinde bu acıyı görmezden gelmektedirler. Ancak ani bir felaketle karşılaşılırsa sağlık ve beslenme ile ilgili konular hatırlanmaktadır.

Son salgın hastalık, bu açıdan biraz farkındalık yarattı. Hızla yaklaşmakta olan küresel ısınma ve iklim değişikliği tehdidi nihayet toplumda algılanabilmeye hatta gelecek için endişe duyulmaya başladı. Hâlbuki bilim insanları yaklaşık son 60 yıldır doğal kaynakların hızla yok olduğunu ve sürdürülebilir olarak kullanılması gerektiği söylüyorlardı. Kimsenin pek ciddiye almadığı bu konuyu, Birleşmiş Milletler Örgütü (BM), çeşitli yollar ile gündeme getirdi. Bütün ülkeler, 2000 yılında açlık, yoksulluk, çevresel konular, sağlık, eğitim ve eşitlik gibi evrensel sorunlara çözüm getirmek amacıyla "Milenyum Kalkınma Hedefleri" anlaşmasını imzaladılar. Daha sonra 2015 yılında, bu hedeflerin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri adı altında 2030 yılına kadar uygulanması kararını aldılar. Ülkemizin de taraf olduğu bu hedeflerin gerçekleştirilmesi için alınan kararların çoğunun temelinde bilinçli tarım (bitkisel, hayvansal, su ürünleri üretimi) yapılarak çözüme ulaşılabileceği belirtiliyor.

Bu durum, BM'nin her sene ilan ettiği uluslararası yıllar ile ilgili etkinliklerine de yansdı. Bir platform oluşturulması hedeflenen bu etkinlikler kapsamında son 20 yılda neredeyse hep çevre ve tarım ile ilgili konular gündeme geldi. BM Dünya çapında önemli gördüğü konulara dikkat çekmek, küresel çözümler bulmak, uluslararası işbirliği oluşturmak amacıyla 1980 yılından bu yana uluslararası yıllar ilan ediyor.

Bu kapsamda BM gelecek yılı, "2022 Uluslararası Küçük Balıkçılık ve Su Ürünleri Yılı (International Year of Artisanal Fisheries and Aquaculture - IYAFA 2022)" olarak ilan etti.

Tabii ki; BM'nin bu kararı almasının birçok nedeni bulunuyor. Öncelikle sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ve bu kapsamda BM'nin en önemli projesi olan "Sıfır Açlığa" ulaşılmasında balıkçılığın büyük bir önemi var. Öncelikle Dünya çapında milyarlarca insana sağlıklı ve besleyici gıda sağlayan balıkçılık, gıda güvenliği ve toplum beslenmesinde ilk sıralarda yer alıyor. Üstelik bu ihtiyacın doğal kaynakların sürdürülebilir şekilde kullanılarak karşılanması için uygun bir yapıya sahip. Bunlar kadar önemli bir başka konu ise; yoksulluğun ortadan kaldırılmasında sahip olduğu büyük potansiyel nedeniyle BM'nin değer verdiği çözüm ortağı sektörlerin başında geliyor. FAO'nun 2018, Worldfish 2016 ve Dünya Bankası'nın 2012 yılı verilerine göre; Dünya çapında 40 milyon insan avcılık ve 20 milyon kişi de su ürünleri yetiştiriciliği ile uğraşıyor. Dolaylı olarak sektörde çalışanları da hesaba katarsak bu sayılar avcılıkta 120 milyona, yetiştiricilikte 50 milyona kadar çıkıyor. Avcılıkta iş gücünün %90'ı küçük ölçekli balıkçılardan ve bunun da neredeyse % 50'si kadınlardan oluşuyor. Dünya kültür balıkçılığı üretiminin %80'i de gelişmekte olan ülkelerde yine küçük balıkçılık işletmeleri tarafından yapılıyor. Yani Dünyada balıkçılık küçük ölçekli balıkçılar tarafından sürdürülüyor.

İşte bütün bu gerekçelerle BM milyonlarca küçük ölçekli balıkçının önemini küresel boyutta vurgulamak, onların gelecekte de sürdürülebilir bir şekilde üretime devam etmelerini teminat altına almak için böyle bir etkinlik yapılması kararı alınmış. Salgın Hastalık sırasında bu kararın ne kadar isabetli olduğu, Birleşmiş Milletlere (BM) bağlı Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından teyit edilmiş. Salgın hastalıkla mücadelede temel olanın sağlıklı kalmak olduğunu, bunun içinde yeterli ve dengeli beslenmek gerektiğini vurgulayan WHO, özellikle hayvansal protein ihtiyacının karşılanması



Dr. Erhan EKMEN

Ziraat Yüksek Mühendisi

amacıyla dünya genelinde haftada 2-3 öğün balık tüketimini tavsiye etmiş.

Aslında son 50 yıldır, nüfusu hızla artan dünyamızda tarımsal üretim kaynaklarındaki daralma ciddi endişeler yarattı. Bu konuda önemli bir alternatif gıda üretimi kaynağı olarak su ürünleri sektörü, geçen zaman içinde büyük bir gelişim gösterdi. Bir yandan denizlerdeki stoklar üzerinde baskıyı azaltmak, diğer taraftan ise mevcut doğal imkanları en iyi şekilde değerlendirmek amacıyla yapılan yatırımlar sayesinde hem avcılık hem e yetiştiricilikte sektör önemli bir seviye geldi.

Bu konuda ülkemizde de ciddi ilerlemeler sağlandı. Yetiştiricilikte üretim miktarı zamanla avcılıkla aynı seviyeye ulaştı ve geçmeye başladı. Önümüzdeki birkaç yılda 1 milyonluk bir üretimi hedefliyoruz. Halihazırda alabalık, çipura ve levrek yetiştiriciliğinde Avrupa'da en üst sıralardayız. Avcılıkta ise, filomuz ve teknik alt yapımız giderek güçlendi.

Bu durumumuzu geliştirmek, hedeflerimizi daha yukarılara çekmek ama bu arada stoklar üzerinde baskıyı artırmamak ve kaynakları koruyarak geliştirmek için ciddi planlamalar ve çalışmalar yapmak zorundayız. Bu çalışmaların yapılması ve sahada uygulanması bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de elbette kooperatifler tarafından gerçekleştirilecek. Bu arada bu çalışmaların sadece üretim boyutu ile kalmaması, uluslararası ilişkiler kapsamında karşılıklı işbirliği alanında da geliştirilmesi gerekmektedir. Özellikle ticari alanda ortak girişimler ve bilimsel alanda bilgi ve teknoloji paylaşımı bu açıdan çok önemlidir. İşte bu noktada 2022 Uluslararası Küçük Balıkçılık ve Su Ürünleri Yılı (IYAFA 2022) kapsamında, yürütülecek faaliyetlere etkin bir şekilde yer almak bize ciddi fırsatlar yaratacaktır.

Faaliyetlerin, ilgili diğer bütün kuruluşlar ile birlikte yürütülmesine liderlik etme görevi verilen Gıda ve Tarım Teşkilatı (FAO), zaten yıllardır birçok proje de sahada birlikte çalıştığımız bir kuruluştur. SÜRKOOP, FAO ile ülkemizde bu etkinliklerin düzenlenmesinde "öncelikli paydaş" olarak yer almalıdır. Üstelik SÜRKOOP'un, Dünya çapında su ürünleri kooperatiflerinin en üst teşkilatı olan Uluslararası Balıkçılık Kooperatifleri Örgütü (ICFO)'nun Başkan Yardımcılığı görevinde bulunduğu da dikkate alınırsa; IYAFA 2022 kapsamında ülkemizde uluslararası bir etkinliğin düzenlenmesinde öncü olması yerinde bir hareket olacaktır. FAO ve Bakanlık teşkilatları da desteği ile böyle büyük bir etkinliğin düzenlenmesi her açıdan ülkemize büyük faydalar sağlayacaktır. Fakat bunun için şimdiden harekete geçmek gerekmektedir. Aşılana ve iyileşen hasta sayılarına bakılırsa, bu sene bitmeden Dünya'da büyük oranda bu salgının biteceği ve 2022'nin tekrar yüz yüze kutlamaların yapıldığı bir yıl olacağı görülmektedir. Bu dönemde hem ülke, hem de sektör için fırsatlar içeren bir etkinlik gerçekleştirilebilir.

Her defasında, Besmele ile Allaha emanet çıktığınız denizde ve yetiştiricilik işletmelerinde verdiğimiz emeklerin bu sefer karada uluslararası boyutta bereketli kazançlara dönüşebilmesini diliyorum. 🐟

“Üretimde Verimliliği Sağlamak İçin Tüm İmkânlarımızı Seferber Ediyoruz”



1. Sayfa Haberi

...

“Tarımsal Desteği Yüzde 65 Artışla 24 Milyar Liraya Çıkardık”

Ülke ve dünya gündeminin yoğunluğuna rağmen Bakanlık olarak çalışmalarına hiç ara vermeden devam ettiklerini belirten Pakdemirli, “Hamdolsun, Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’nin vermiş olduğu enerji ve ortaya koyduğu hızlı organize olma yeteneği ile son 3 yılda, tarımsal desteği yüzde 65 artışla 24 Milyar liraya çıkardık. Müdahale alımlarında ise üretici dostu politikalar yürütüyoruz ve bunu da müdahale kurumlarımızı, zarar ettirmeden yapıyoruz.

Bayram sonu, Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından üreticilerimizi memnun edecek seviyede TMO alım fiyatları açıklanacak. Üreticilerimiz tarafından TMO’ya arz edilecek hububat ve bakliyat ürünlerinin tamamı TMO tarafından alınacaktır” ifadesini kullandı.

“150 Bin Ton Patates ve 32 Bin Ton Kuru Soğan Dağıtıldı”

Ramazan ayının başında Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatlarıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlarımıza ulaştırılması maksadıyla, Toprak Mahsulleri Ofisini, patates ve kuru soğan tedariki ve dağıtımı için görevlendirdiklerini söyleyen Pakdemirli, Bugüne kadar 81 ilimizde, toplam 150 bin ton patates ve 32 bin ton kuru soğanın dağıtımını gerçekleştirdik.

Böylece, hem üreticimizin depolarındaki ürünlerin israf olmasını önlemiş olduk, hem de gelecek sezonda üretim yapma isteklerini de güçlendirdik dedi.

“Son 19 Yılda 5,3 Milyar Fidanı Toprakla Buluşturduk”

Ülkemizin dünyada en fazla ağaçlandırmaya yapan ilk dört ülke arasında yer aldığını belirten Pakdemirli, “Son 19 yılda; yaklaşık 5,4 milyon hektar alanda çalışma yaparak, 5,3 milyar fidanı toprakla buluşturduk. Önümüzdeki dönem hava sıcaklığının artmasıyla beraber, orman yangınlarında hassas bir döneme giriyoruz. Bu yıl da, geçen sene olduğu gibi, meteorolojik şartlara göre, yangın riskinin yük-



sek olacağı tahmin ediliyor. Bu nedenle yangın organizasyonunda görevli tüm personelimizin konsantrasyonu çok yüksek olmalı.

Geçen yıl ilk kez kullanmaya başladığımız İHA sayımızı, bu yıl 4’e çıkardık. Ayrıca bu sene ilk kez insansız helikopter kullanmaya başlayacağız. Yine haberleşme sistemimizi, daha sağlıklı hale getirecek Yangın-Cell uygulamasını bu yıl kullanmaya başlayacağız. Ayrıca ekiplerimizin yangın mahalline daha kısa sürede ulaşması için Orman Navigasyon sistemini de, bu yıl kullanmaya başlıyoruz.

Bu arada, 1 Mayıs itibarı ile 8 helikopterimiz de, göreve başladı. İleriki günlerde helikopter sayımız 30’a ulaşacak, yine 3 adet amfibik uçagımız da, yangın sezonunda görev alacak. Böylece bu yıl aldığımız tedbirler ile inşallah olası yangınlarla daha etkin bir şekilde mücadele edeceğiz” diye konuştu.

“Doğrudan Vatandaşa ve Üreticiye Etki Eden Bir Bakanlığız”

Personeline önemli tavsiyelerde bulunan Bakan Pakdemirli; üreticilerimize ve vatandaşlarımıza yönelik tüm çalışmalarda, bütün birimlerimiz, birbirine yardımcı olmalı ve birimlerden gelen istekleri ayırt etmeyerek, gerekirse emir telaki ederek katkı sağlamalıdır dedi.

Bakan Pakdemirli, konuşmasına şöyle devam etti:

“Sorumlu olduğumuz görevlerinin tamamına yakını sahada yürütülüyor, doğrudan üreticiye ve vatandaşa etki ediyor. O nedenle, sık sık sahada, çiftçilerimizin yanında olun. Bürolarda değil, arazide ve işletmelerde olun. Salgın döneminde çiftçilerimizin tarımsal faaliyetlerinin kesintiye uğramaması konusunda takipte olun. Yaptıklarımız bize, durmayı ve izlemeyi değil, daha iyisini yapmak, yeni projeleri hayata geçirmek için ışık olmalıdır. Artık gelecek 1 yılı 2 yılı değil, 10 yılı 25 yılı planlamak ve altyapısını oluşturmak zorundayız. Potansiyelimiz büyük, hedeflerimiz de büyük olmalı.

Yarım kalan işlerinizi, projelerinizi ivedilikle bitirin. Çiftçilere alternatif gelir getiren, ürünlerin katma değerini artıran projelerle bizlere gelin. Tüm alanlarda bilinç düzeyini artırarak, tüm paydaşları sürece dâhil edin, tarımsal su kullanım planlaması yaparak gerekli tüm tedbirleri alacak çalışmaları yapın. Çalışma bölgelerinde, yerel dinamikleri de hayata geçirerek ekilmedik bir karış toprak bile bırakmamalıyız. Üreticileri, doğru ve karlı üretime, verimli çeşitlere yönlendirelim.

“Büyükbaş Varlığımızı 18,2 Milyona Yükselterek Cumhuriyet Tarihinin Rekorunu Kırdık”

Ülkemizin hayvansal protein ihtiyacının karşılanması için önem arz eden kırmızı et ve süt piyasalarının hassasiyetle takibinin önemine değinen Pakdemirli; “Son 3 yılda büyükbaş varlığımız yüzde 13 artışla 18,2 Milyon başa yükselerek Cumhuriyet tarihinin rekorunu kırdı. Küçükbaş hayvan varlığımız ise yüzde 22 artışla 54,1 Milyon başa ulaştı. Her zaman söylediğim gibi küçükbaş hayvancılığı oldukça önemsiyorum. 2021 yılı sonunda; 62 milyon küçükbaş hayvan varlığı hedefine ulaşmak için yapılacak çalışmalara gerekli hassasiyetin gösterilmesini tekrar ifade ediyorum.

Bu yıl lansmanını yaptığımız Büyükbaş hayvancılıkta buzağı ve karkas verimini artırmak amaçlı uygulamaya başladığımız ETKİYAP projesi kapsamında yetiştiricilerimize gerekli bil-

gilendirmenin yapılması ve yetiştiricilerimizin projeden faydalanması noktasında gerekli tüm çalışmaların titizlikle yürütülmesi, hedeflerimiz açısından son derece önemlidir. Hayvancılıkta yerli ve kaliteli üretimi artıracak projelere ağırlık verelim” dedi.

Su Ürünleri İhracatında 2023 İçin Yeni Hedefimiz 2 Milyar Dolar

Su ürünleri yetiştiriciliğinde, mevcut bölgelerin genişletilmesi ve yeni bölgelerin kazandırılması için daha fazla çaba göstereyim, gerekirse inisiyatif alalım diyen Bakan Pakdemirli;

“Kırsal kalkınma yatırımlarında da bölgelerinize en uygun, daha fazla istihdam sağlayacak, kadın ve gençlere öncelik verecek projelere ağırlık verelim. Çiftçimize yeni teknolojiler konusunda önderlik etmeniz gerekiyor. Meteoroloji sadece tarım değil, hayatımızın her alanına dokunan bir alan. Tahmin oranında iyiyiz. Bunu daha da ileri götürmek için çalışmalarımızı artırmalıyız” ifadelerini kullandı.

“Vatanını En Çok Seven İşini En İyi Yapandır”

Bakan Pakdemirli konuşmasını şöyle tamamladı;

“Biz, sizlerin varlığıyla büyük ve güçlü bir aileyiz. Türkiye aşkını yüreğinde hisseden geniş ailenin gücüne ve azmine güveniyorum. Bu vatanın ateşi de, suyu da, havası da, toprağı da bizden çok şey bekler. Bu vesileyle sizlerden ricam; makamınızın, görevinizin hakkını verin. İşlerin doğru ve hızlı ilerlemesi için gerektiğinde inisiyatif alın. Sizlerin kriz yönetiminde tecrübe sahibi olduğunuzu düşünüyorum.

84 milyon vatandaşımıza; sorunlarını çözen, yeni projeler sunan ve bunu özveriyle yapan bir teşkilat olduğumuzu hiçbir zaman unutturmayalım. Ve unutmayacağız ki; Vatanını en çok seven işini en iyi yapandır. 2023 hedeflerimize ulaşmak, sizin gayretlerinize olacaktır. Şimdi daha çok çalışmalıyız. Hedefleriniz her zaman büyük olsun.

Bu duygu ve düşüncelerle; tekrar sizlere ve ailelerinize hayırlı bayramlar, sağlıklı günler ve bereketli yarınlar diliyorum”

Şiddetli Fırtına Nedeniyle Balıkçı Teknelerimiz Battı...

Ayvalık ilçemizde 21 Mayıs 2021 Cuma günü saat 06.00 sıralarında başlayan fırtına nedeniyle, ilçe merkezi, Cunda Adası, Sarımsaklı ve Altınova mahallelerinde hasar meydana geldi.

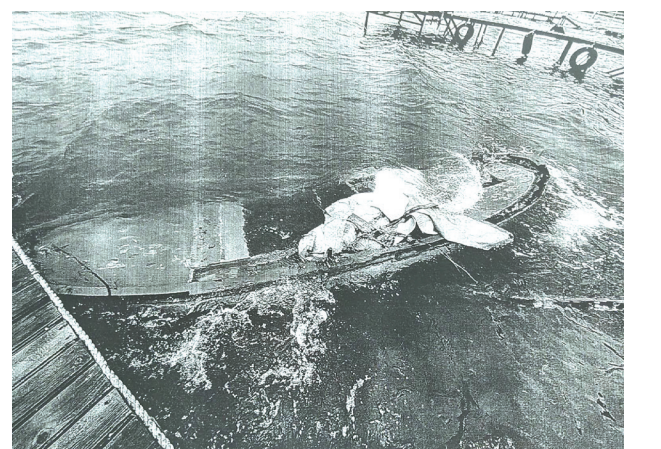
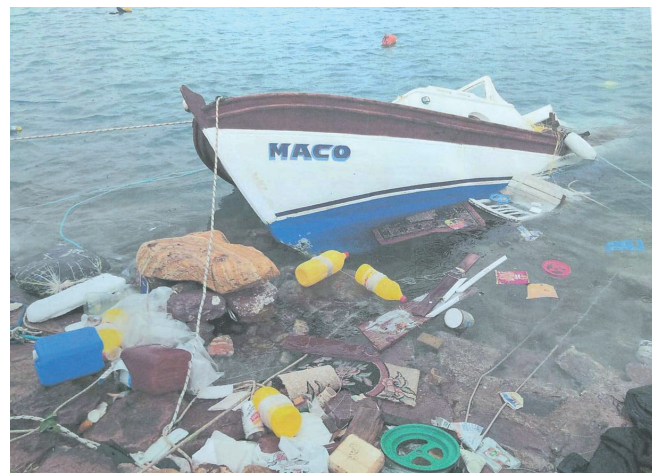
Şiddetli fırtına sonucunda az, orta ve çok hasarlı olmak üzere balıkçı teknelerinde zararlar oluştu. Bazı tekneler parçalanarak battı. Balıkçılarıma ait 170 parça ağ, batan teknelerin üstünden denize kaydı ve karaya ulaşan dev dalgalar, oradaki ağları da kıyından denize sürükleyerek kullanılamaz hale getirdi.

Fırtına, teknelere ve av araçlarına zarar vermenin dışında, o esnada teknede bulunan balıkçılarımız için de hayati tehlike oluşturmuştur. Saatteki hızı 65 kilometreyi bulan fırtına nedeni ile oluşan maddi hasar dışında herhangi bir yaralanma ve can kaybı bulunmaması bizi sevindirmiştir.

Bu süreçte balıkçılarımızın yanında olan, fırtına biter bitmez ekip olarak balıkçılarımızın yanlarına gelip, teknelerin hasar durumlarını, kaybolan ağların miktarını ve tutarlarını rapor eden, tarım ve orman bakanlığına bildirmiş olan Valimize, Kaymakamımıza, Ayvalık Bele-

diye Başkanımıza, siyasi parti yetkililerine ve il ve ilçe tarım ve orman müdürlerimize balıkçıları adına ayrı ayrı teşekkür ediyoruz.

Tüm mağdur balıkçıları adına Ayvalık Kooperatif Başkanı olarak devletten beklentimiz, kısıtlamalar nedeniyle doğrudan doğruya çalışmayan, çalışsa da yakaladığı balığı her yer kapalı olduğu için zor satan balıkçılarımızın, zarar gören tekleri ve kaybolan ağları ile ilgili tutulan raporlar dikkate alarak, fırtına nedeni ile uğradığı zararın karşılanmasıdır.



Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum, 21 Maddelik Müsilaj Eylem Planını Açıkladı

Marmara Denizi Koruma Eylem Planı'nı açıklayan Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum, "Tüm kurumlarımızla, belediyelerimizle, doğa severlerimizle, sporcularımız, sanatçılarımız, tüm vatandaşlarımızla birlikte, bir seferberlik anlayışıyla, Türkiye'nin en büyük deniz temizliğini yapacağız" dedi.

Marmara Belediyeler Birliği müsilaj sorunu görüşmek için toplantı düzenledi. Marmara Denizi Eylem Planı Koordinasyon Toplantısı'na Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum da katıldı.

Kocaeli'de düzenlenen toplantı sonrası Bakan Kurum, bu kapsamda hazırlanan 21 başlıklı, 'Marmara Denizi'ni Koruma Eylem Planı'nı açıkladı.

21 MADDE LİK MÜSİLAJ EYLEM PLANI

Bakan Kurum, 21 başlık halinde çalışmayı da şu şekilde anlattı:

"İlk olarak bir koordinasyon kurulu kuracağız. Önümüzdeki hafta tamamlayacağız.

İkincisi de 3 ay içinde 'stratejik planı' açıklayacağız.

Üçüncü olarak da Marmara Denizi'nin tamamını koruma altına almış olacağız.

Dördüncü olarak 7/24 esasında müsilajın tamamen temizlenmesi için acil bir çalışma başlatacağız.

5'inci olarak arıtma tesislerini ileri biyolojik arıtma sistemine dönüştüreceğiz.

6'ncı eylemimiz, Marmara Denizi'ne deşarj sistemini düzenleyeceğiz.

7'nci eylemimiz, arıtılan suların geri kazanımına yönelik çalışmalar olacak.

8'inci eylemimiz, ileri arıtma sistemine geçmek için adımlar atacağız. Bu konuda gerekli denetimleri yapacağız.

9'uncu eylemimiz, denizde atık su boşaltan gemilerle ilgili olacak. Şu anda da zaten bu şekilde suları tahliye edemiyorlar.

Gemiler boğaz girişinde atık su gemilerine atık sularını tahliye edebilecekler. Bu 10'uncu eylemimiz.



T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

11'inci eylemimiz, tersaneler için olacak. Temiz üretim teknikleri yaygınlaştırılacak. Daha çevreci tekniklerin kullanılmasını sağlayacağız.

12'inci eylemimiz, 150 olan izleme istasyonlarını 191'e çıkaracağız. Marmara Denizi'nin dijital ikizini de çıkarıp anlık değişimlere müdahale edeceğiz.

13'üncü eylemimiz, kıyıları kapsayacak şekilde olacak ve bölgesel atık yönetimi ile deniz çöpleri eylem planını uygulamaya koyacağız.

14'üncü eylemimiz, basınçlı sulama ile ilgili olacak. Bu sistemleri yaygınlaştıracacağız. Değerler vasıtasıyla kirliliklerin Marmara Denizi'ne ulaşmasını engelleyeceğiz.

15'inci eylemimiz, ile de Marmara Denizi ile alakalı havzalarda tampon bölgeler oluşturup kirliliğin denize ulaşmasını engelleyeceğiz.

16'ncı eylemimiz, peynir altı suyu ve zeytin suyuna ilişkin atıklarla ilgili adımlar gerekli düzenlemeler olacak.

17'nci eylemimiz ile de fosfor ve aktif madde içeren temizlik maddelerinin kullanımını aşamalı olarak azaltacağız ve organik ürünleri teşvik edeceğiz.

18'inci eylemimiz, denizdeki tüm hayalet ağlar Tarım ve Orman Bakanlığı'nca bir yıl için de temizlenecek.

19'uncu eylemimiz ile de balıkçılıkla ilgili faaliyetler eko sistem bağlamında yapılacak ve koruma alanları genişletilecek.

20'nci eylemimiz, zarar gören balıkçılarımıza da ekonomik destek verilmesiyle ilgili olacak.

21'inci eylemimiz de kirlilikle mücadele kapsamında bilinçlendirmeyi sağlamak için bir süreç başlatacağız. Kamuoyunu bilgilendirerek bir platform kuracağız."

Çanakkale Müsilaj Sorunu



Müsilaj nedir? Nasıl oluşur?

Müsilaj, biyolojik ve kimyasal birçok koşulun bir araya gelmesiyle oluşuyor. Fitoplankton dediğimiz bitkisel canlıların aşırı çoğalması, deniz sıcaklığının yükselmesi ve buna bağlı olarak bakteriyel aktivitelerin artmasıyla oluşan sümüksü, yapışkan bir yapıdır.

Taşıma kapasitesinin üstünde aşırı besin elementi girdisi nedeniyle Çanakkale Boğazı'nın ötrofikasyon (büyük su kitlelerinde gerçekleşen alg ve plankton artışı) riski her geçen gün artmaktadır. Gerekli evsel atık su arıtma tesislerinin hayata geçirilmemesi, atık suların arıtılmadan denize verilmesi, Çanakkale boğazında ekolojik kaliteyi de düşürmektedir.

Çanakkale Boğazı'na gerekli arıtım yapılmadan gerçekleştirilen atık su deşarjları da ötrofikasyonun ana nedenlerini oluşturuyor. Ötrofikasyon da Çanakkale Boğazı'nda en dikkat çekici problem olan ve "salya" olarak bilinen müsilaj oluşumlarına neden oluyor.

Zararları nelerdir?

Müsilajın oluşmasında etkili olan bazı türler, toksin içermesinden dolayı solungaçla nefes alan bazı deniz canlıları için tehlike arz ediyor. Çanakkale boğazı Türkiye'nin en büyük doğal balık üreme mera alanlarına ev sahipliği yapmaktadır. Bu doğal mera alanları müsilajın olumsuz etkilerinden olumsuz bir şekilde etkilenmektedir. Müsilaj tehlikesini fark eden canlılar ise, bu bölgeden kaçabiliyor. Bu da denizlerde biyo çeşitlilikte azalmaya neden oluyor.

Müsilaj, vatandaşlarda çevre kirliliği endişesi yaratırken, balıkçıların da kâbusu haline gelmektedir. Denize bırakılan ağların gözlerini tıkayan müsilaj, özellikle küçük balıkçıların avlanmasını engelleyip, teknelerin de filtrasyonla pompa sistemine zarar vermektedir. Bu da yerel ekonomiye olumsuz bir şekilde etki etmekte balıkçılarımızın gelir kaybı yaşamasına neden olmaktadır.

ÇANAKKALE BÖLGESİ SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ

Nakil/Menşe Belgesi Düzenlenmesi Hakkında Değişiklik

T.C.Tarım ve Orman Bakanlığı Balıkçılık ve Su ürünleri Genel Müdürlüğü'nce, Resmi Gazete'nin 22 Ağustos 2021 tarihli sayısında yayımlanmış olan 5/1 Numaralı Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi hakkında Tebliğin, Nakil /Menşe Belgesi düzenlemesi başlıklı 45 inci maddesinin birinci fıkrasında yetiştiricilik veya avcılık yoluyla elde edilen su ürünlerinin ilk işleme veya başka bir yetiştiricilik tesisine bakilerinde ve canlı olanlarının naklinde "Nakil/Menşe Belgesi" nin alınması zorunluluğu yer almıştır.

Ayrıca, 1 Ocak 2021 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Nakil/Menşe Belgesi düzenleme yetkisi Su ürünleri teknisyeni, teknikeri, Su ürünleri Mühendisi ve Balıkçılık teknolojisi mühendisi istihdam eden balıkçı gemileri, su

ürünleri kooperatif, birlik üretici birlikleri veya üst birliklerine verilecektir.

Nakil/Menşe Belgeleri, Su Ürünleri Bilgi Sistemi (SUBİS) üzerinden düzenlenecek, herhangi bir aksaklık durumunda matbu düzenlenen Nakil/Menşe Belgesi en geç takip eden 24 saat içerisinde SUBİS'e işlenmesi gerekmektedir.

Mevzuatta yapılan bu değişiklik üzerine Su ürünleri teknik personelinin istihdamına katkı sağlanmış ayrıca teknik personelin istihdam eden kooperatiflerde ve diğer alanlarda balıkçılarına ve vatandaşlarımıza daha bilinçli bir şekilde bilgi aktarımı ve kaliteli hizmet verilmesi amaçlanmıştır.

Bu amaç doğrultusunda Çanakkale Bölgesi Su Ürünleri Kooperatifleri Birliğinde Ocak 2021 tarihinde Su Ürünleri Mühendisi olarak işe başladım.



Yusuf USLU

Su Ürünleri Mühendisi
Çanakkale Bölgesi Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği

Çanakkale Merkez Kooperatif Birliğimize bağlı ortak kooperatiflerle yaptığımız toplantılar çerçevesinde her kesilen Nakil/Menşe belgesinin gün içerisinde tarafıma fotoğraflarının gönderilmesi ve Nakil/Menşe belgesinin düzenlenirken gerekli bilgilerin girilmesi dair bilgileri ortak olan kooperatiflerimize aktarıyoruz.

Bu sayede avlanan balıkların miktarların tespitinde ve her 50 kg ve üzerinde yapılan avcılığın kayıt altına alınması, yasak avcılığın ve kaçak ürün nakil transferinin önüne geçilmesinde büyük katkı sağlandı. Ayrıca

kooperatiflerimizin ve birliğimizin hizmetlerini idame ettirebilmesi için istikrarlı bir gelir kaynağı sağlanması, balıkçılık ve avlanma üzerine stok kontrolü, sürdürülebilir avcılık ve yasak avcılığın önüne geçmede büyük fayda sağladı.

5 Ocak 2021 - 25 Mayıs 2021 tarihleri arasında Çanakkale Merkez Kooperatif Birliğimiz ve bağlı bulunan 23 ortak kooperatif ile birlikte SUBİS sistemi üzerinden 1300'ü geçen Nakil/Menşe Belgesi sisteme girmiş bulunmaktayım ve her geçen gün sayı daha da artmaktadır.

Çanakkale Merkez Kooperatif Birliğimiz tarafından iş arkadaşım Gülcan CENGİZ ile birlikte vatandaşların Su ürünleri ruhsat tezkeresi (Sarı Kâğıt), Gemiler için Su ürünleri Ruhsat Tezkeresi (Yeşil Ruhsat) vizeleri için SÜR-KOOP tarafından sağlanan Su ürünleri İstihsal Belgesi gibi gerekli evrakların temini ve dilekçelerinin yazımı işlemlerini yaparak hizmetlerimize devam ediyoruz. 🐟



Balon Balığı Avcılığının Desteklenmesine İlişkin Karar Resmi Gazetede Yayımlandı

Sucul istilacı ve yabancı türlerle mücadele kapsamında Balon Balığı avcılığının desteklenmesine ilişkin karar resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Tarım ve Orman Bakanımız Dr. Bekir Pakdemirli konuyla ilgili yaptığı açıklamada, geçtiğimiz yıl sucul biyolojik çeşitliliğin korunması, deniz kaynaklarımızın sürdürülebilir ve rasyonel kullanımının sağlanması amacıyla istilacı balon balıklarından benekli balon balığı türünü avlayan küçük ölçekli balıkçıların desteklenerek 46.192 adet balon balığının kaynaklarımızdan bertarafının sağlandığını ifade etti.

Geçen yıl tek tür için verilen destekleme kapsamının Ülkemizde bulunan irili ufaklı seviz balon balığı türünü içerecek şekilde ve 2023 yılı sonuna kadar geçerli olmak üzere genişletildiğini söyleyen Pakdemirli, Balon Balığı Avcılığının Desteklenmesine İlişkin Kararın Cumhurbaşkanımız tarafından imzalandığını ve Resmi Gazetede yayımlandığını belirterek 'hayırlara vesile olmasını diliyorum' dedi.

5 Milyon TL Destekleme Ödemesi Yapılacak

Balon balığı desteklemesi kapsamında balon balığı avlayan balıkçılara her yıl 5 milyon lira değerinde ödeme yapılacağını belirten Bakan Pakdemirli, "Bu kapsamda en büyük ve en tehlikeli tür olan benekli balon balığının adedine 5 lira ödenecek. Bunun için en fazla 500 bin adet'e kadar olmak üzere 2,5 milyon liralık ödeme; kalan 7 tür için de tanesi 50 kuruştan 5 milyon adet'e kadar olmak üzere 2,5 milyon liralık ödeme planlandı. Toplamda 5,5 milyon balon balığı için 5 milyon lira ödeme yapmayı hedefliyoruz" dedi.

Desteklemenin 2021, 2022 ve 2023 yıllarını kapsayacağını söyleyen Pakdemirli, '3 yılda 16,5 milyon balon balığı kaynaklarımızdan bertaraf edilecek' dedi. 🐟

Muğla'da, 13 Balıkçı Barınağında Deniz Dibi Temizliği Yapılıyor

Muğla Valiliğinin öncülüğünde, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü koordinasyonunda, Muğla Kültür Balıkçıları Derneği, Muğla Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği ve kamu kurum ve kuruluşları iş birliğinde, 2020 yılında imzalanan protokol çerçevesince Muğla'da 13 balıkçı barınağında deniz dibi temizliği yapılıyor.

Bu yıl ki 2. etkinlik Bodrum'da Gündoğan Mahallesi Balıkçı Barınağı'nda gerçekleştirildi. Etkinliğe Muğla Milletvekili Mehmet Yavuz Demir, Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürü Dr. Mustafa Altuğ Atalay, Tarım ve Orman İl Müdürü Barış Saylak, Kültür ve Turizm İl Müdürü Zekeriya Bingöl, İl Müdür Yardımcısı Tanju Özdemir, Türkiye Su Ürünleri Merkez Birliği Başkanı Ramazan Özkaya, Muğla Bölgesi Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği Başkanı Serhat Kozinoğlu, Kamu Kurum ve Kuruluşları ile STK temsilcileri ve balıkçılar katıldı.

Muğla Bölgesi Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği Başkanı Serhat Kozinoğlu; "Balıkçı barınakları balıkçının evidir. Barınakların dip temizliği kadar çevresinin de temiz olması gereklidir." dedi.

Türkiye Su Ürünleri Merkez Birliği Başkanı Ramazan Özkaya ise; "Sadece balıkçı barınaklarımızın değil denizlerimizin de temiz olması gereklidir. Denizden ekmek yiyen biz balıkçılarız. Denizlerimize sahip çıkmamız gerekir." dedi.

İl Kültür ve Turizm Müdürü Zekeriya Bingöl ;"Böyle bir projeyi hayata geçirilmesinde katkıları olan Tarım Orman il müdürümüze teşekkürlerimi sunuyorum. Bizi de projeye dahil etti ve gerçekten çok güzel bir etkinlik oldu. Denizlerimizin temiz olması bizler için doğamız için çok önemlidir." dedi.

Tarım ve Orman İl Müdürü Barış Saylak yaptığı konuşmada; "İlimiz 1484 km kıyı şerhine sahip. 2019 yılında 373 milyon dolarlık su ürünleri ihracat rakamımız, 2020 yılında 410 milyon dolarlık ihracat gelirine yükselmiştir. Bu da demek oluyor ki Muğla ülkemizin toplam ihracatının yüzde 40'ını sağlıyor demektir. Çok önemli de bir istihdam demek oluyor bu. 120 bin ton su ürünleri üretimimiz, 30 bin ton da avcılığımız var. Dolayısıyla sürdürülebilir su ürünleri yetiştiriciliği ve avcılığı için denizlerimizin ve iç sularımızın temiz olması gerekiyor. Turizmci dostlarımızla bu ildeki işletmecilerimizle, balıkçılarımızla sivil toplum kuruluşlarımızla yerel yönetimlerimizle, hem denizlerimizi hem tarımsal arazilerimizi temiz tutacağız ve gelecek kuşaklara daha temiz olarak bırakacağız. Periyodik olarak bu temizliğin de yapılacağını bilmenizi istiyorum. Bu anlamda ilimizdeki 13 balıkçı barınağında yapılan bu temizlik için başta Sahil Güvenlik Komutanlığımıza, Sür Koop'a, Kültür Balıkçıları Derneğine teşekkür ediyorum." dedi.

Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürü Dr. Mustafa Altuğ Atalay da yaptığı konuşmada; "Muğla'da üretilen balıklar çok sağlıklı olduğunu hepimiz biliyoruz. Hem balıkçımız, hem turizmimiz, hem kültür balıkçımız bütün kurallara uyuyor. En büyük kanıtı da yurt dışında biliyorsunuz. Bu bölgeden yetiştirilen ürünler dünyanın 100'e yakın ülkesine ihraç ediliyor ve aranan ürünler arasında. Bu işe emek veren gerek sivil toplum kuruluşlarına, diğer kamu kurum kuruluşlarına, Sahil Güvenlik Komutanlığına teşekkür ediyorum." dedi.

Muğla Milletvekili Mehmet Yavuz Demir yaptığı konuşmada; "1480 km lik sahil şerhinde yaşıyoruz ama bize önemli bir sorumluluğu beraberinde getiriyor. Bu sorumluluk kurumlarımızdan en önce balıkçılarımızın, tur tekneçilerimizin sorumluluğu altında. Her ihmal ekmeğinize bir ihanettir." dedi. 🐟

Gündoğan balıkçı barınağı ve çevresinde dalgıçların katılımıyla yaklaşık bir saat süren temizlik sırasında deniz dibinden, otomobil lastiği, plastik, cam ve metal olmak üzere yarı tona yakın atık çıkarıldı. Kıyıya getirilen atıklar, belediye ekiplerince bölgeden alındı.



Genç Balıkçılar

Balıkçılık mesleği zorluk derecesi ve tehlikelerinden dolayı olsa gerek, erkek mesleği olarak algılanmaktadır. Fakat denize emek veren birçok kadın balıkçımız bulunmaktadır. Tarım sektöründe olduğu gibi balıkçılık sektöründe de kadınların varlığının bilinmesi, gerekli desteklemelerin yapılması ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması gerekmektedir.

Balıkçılık ağır iş yüküne sahip, zor hava şartları ve ortam koşulları altında yapılan bir meslektir. Hemen her balıkçı bu mesleğe, denizlere gönül vermiştir. Bu gönül bağının sağladığı motivasyon ile zor şartlara ve imkanlara göğüs gererek mesleklerini icra etmektedirler. Kadın balıkçıların ise yükü erkeklere göre daha ağırdır. Birçoğu güne herkesten erken kalkıp hazırladığı kahvaltıya ailesini uyandırıp, çocuklarını okula hazırlamakla başlar. Bazıları tek başına, büyük bir çoğunluğu eşleriyle birlikte denize açılır, iş yükünü paylaşıp, teknenin temizliğini yapar, kullandıkları av aracına göre ağ veya oltaları onarır, kumanya hazırlar, balık avlar ve evlerine dönerler. Fakat erkeklerde olduğu gibi işleri bitmez. Rutin haline gelmiş olan ev işlerini yapar, aile bireylerinin ihtiyaçlarını karşılamak için gece boyu çalışır. Bu nedenle balıkçılık yapan bir kadının zor şartlara sahip bir işi, bakmakta olduğu çocukları ve evi için yaptığı fedakar çalışmaları vardır. Aynı zamanda içinde bulunduğumuz sistem, toplumun temelini oluşturan aile kavramını ayakta tutan kadınların dezavantajıdır. Balıkçılık yapan kadınlar çevresindeki kişiler ve erkek balıkçıların tarafından yetersiz görülerek olumsuz tutumlar ile karşılaşır ve mücadele etmek zorunda kalırlar. Toplum tarafından ve balıkçılık politikalarında kadınların varlığı göz ardı edilmektedir. Fakat küçük ölçekli aile balıkçılığının temelini kadınların oluşturduğunu unutmamamız gerekmektedir.

Deniz sağlığının, veriminin korunması küçük ölçekli balıkçılığın sürdürülebilirliğini sağlayacaktır. Giderek yaşlanan yaş ortalamasına sahip balıkçılık sektörünün dinamik kalabilmesi için toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması, balıkçılık şartlarının iyileştirilmesi, kadınların bu mesleği yapmaya devam etmesi ve çocuklarına mesleklerini öğretebilmesi için gerekli koşul ve iyileştirilmelerin sağlanması gerekmektedir.

Kadınların birçoğu tekne sahibi olmadığı için kooperatiflere katılamadığı gibi resmi kayıtlarda da varlığı gözükmemektedir. Yapılan saha çalışmaları kadın sayısının binleri bulduğunu göstermektedir (Göncüoğlu ve Ünal, 2011). En az 3000 kadın denizlerde ve göllerde balıkçılık yapmaktadır. Bu sayıların yanında amatör olarak balıkçılık yapan kadınlarda bulunmaktadır. Fakat örgütlenemedikleri, temsil edilemedikleri için balıkçılık sektöründe varlıkları görülmemekte, hatta yok sayılmaktadır. Bu nedenle sektörde toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması gerekmektedir. Temelleri 2007 yılına dayanan ve 2019 yılında kurulan Kadın Balıkçılar Derneğinin; toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması, ekosistem merkezli anlayışla farkındalık yaratmak, kadınları toplumsal, ekonomik ve mesleki açıdan güçlendirmek, yenilikçi çalışmalar üretmek, denizel ekonominin sürdürülebilirliğini sağlamak gibi amaçları bulunmaktadır. Birçok çalışma, faaliyet ve eğitim yürüten dernek kadın balıkçılara umut ışığı olmaktadır.

Yapılan çalışmalar ve destekler ile gelecekte farkındalık artmış, balıkçılıkta kadın-erkek eşitliği sağlanmış olacaktır. Bu gelişmeler ile kadın balıkçılar önce kendi değerlerinin, bizlerde kadın balıkçıların varlığının ve değerinin farkına varacağız.

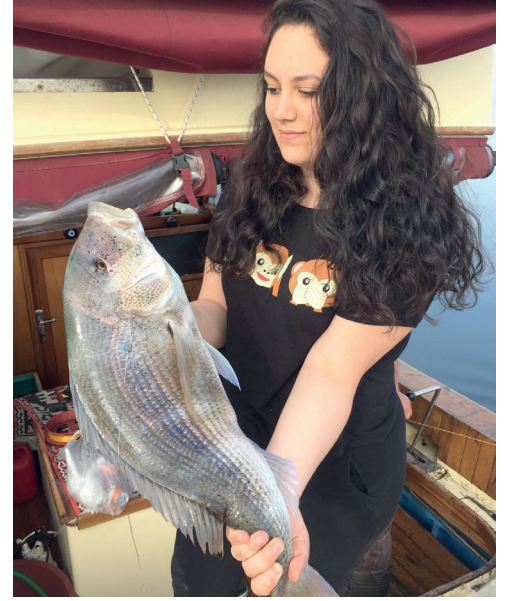
Babadan Kıza Balıkçılık

Balıkçılık ağır iş yüküne sahip, zor hava şartları ve ortam koşulları altında yapılan bir meslektir. Hemen her balıkçı bu mesleğe, denizlere gönül vermiştir. Bu gönül bağının sağladığı



motivasyon ile zor şartlara ve imkanlara göğüs gererek mesleklerini icra etmektedirler.

Balıkçılık mesleği zorluk derecesi ve tehlikelerinden dolayı olsa gerek, erkek mesleği olarak algılanmaktadır. Balıkçılık, çoğunlukla babadan-oğla devamlılığı sağlanan bir meslektir. Fakat denize emek veren birçok kadın balıkçımız bulunmaktadır.



Eylül ATAÇ

Genç Balıkçı Komisyonu Üyesi

Ben 100 yılı aşkın süredir balıkçılık yapan dedelerin torunuyum. Bizim ailemizde balıkçılık babadan kıza devam ettirilen bir meslek. Elbette annemin payını unutmamız gerekir. Benim denize olan sevdam annem ve babamdan geliyor. Hayatım boyunca severek okuduğum mesleğimin yanında her zaman severek yapabileceğim bir işe sahibim. Kas gücü açısından erkeklere göre dezavantajımız olsa da aklımız ile bu durumu avantaja çevirmek mümkündür. Çünkü deniz, daima emeğin karşılığını verir.

Deniz sağlığının, veriminin korunması küçük ölçekli balıkçılığın sürdürülebilirliğini sağlayacaktır. Genç balıkçılar ağır şartları olan balıkçılık mesleğinden, gelişen teknoloji ve şehir yaşamalarında iş şartlarının daha iyi olmasından dolayı uzaklaşmaktadır. Giderek yaşlanan, yaş ortalamasına sahip balıkçılık sektörünün dinamik kalabilmesi için toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması, balıkçılık şartlarının iyileştirilmesi, kadınların bu mesleği yapmaya devam etmesi ve çocuklarına mesleklerini öğretebilmesi için gerekli koşul ve iyileştirilmelerin sağlanması gerekmektedir. 🐟

Gökova'dan Sonra Gökçeada!

Türkiye'de örnek bir balıkçılık yönetimi tesis etmek mümkün mü?

Türkiye'de her yönüyle örnek bir balıkçılık yönetimi tesis etmek mümkün mü? Cevabı sona bırakmak olmaz! İşte seçenekler: a) İhtimali bile söz konusu değil! b) Elbette mümkün c) Hiçbiri. Bu soruyu cevapladıysanız asıl soru geliyor: Evet ise, NASIL? Hayır ise, NEDEN?

Doğrusu, siz değerli balıkçı dostların, bilim adamlarının, çevrecilerin, bürokratların ve her kesimden deniz-balık sever okuyucuların yukarıdaki sorulara cevaplarını çok merak ediyorum. Aslında bu yazının amacı, bir yandan yukarıdaki soruya cevap ararken, diğer yandan da balıkçılığın iyi ya da kötü yönetilmesinden etkilenen çevreleri rahatsız etmek (düşünmeye sevk etmek), bilinçlendirmek, hatta mümkünse harekete geçirmektir...

Bir yerlerde balıkçılığın daha iyi yönetilmesi için uğraşanlar var! Kat edilen yollar, karşılaşılan güçlükler, tüm iyi niyet ve fedakârlıklara rağmen aşılamayan bariyerler var. Bu gelişmeleri başta balıkçılar olmak üzere tüm ilgililere kaynağından aktarmak gerek. Ayrıca yukarıdaki soruya hangi cevabı verirseniz verin, verdiğiniz cevabın doğruluğunu sorgulamanızı sağlamak, yazının bir diğer amacı. Dolayısıyla bu yazıyı sonuna kadar okuma sabrını gösterenler, yazarın cevabını öğrenebilecekleri gibi kendi cevaplarını da sorgulayacaklar.

Konuyla/soruyla ilgili iki özel vaka paylaşmak istiyorum. Her ikisinde de büyük çaba var. Bilim var, kararlılık var, dayanışma var, özveri var, isteklilik ve ortak hareket etme girişimleri var. Bu vakalardan birincisi Gökova Özel Çevre Koruma Bölgesi (ÖÇKB) balıkçılığı, diğeri ise Gökçeada balıkçılığıdır. Gökova vakası; ÖÇKB'de balıkçılığı daha iyi yönetmek, bir plan dahilinde yönetmek, ortaklaşa yönetmek için çeşitli çevrelerin 20 yıldan bu yana süre gelen, sürdürülebilir balıkçılık yönetimi tesis etme çabalarını içeriyor. Gökçeada balıkçılığıyla ilgili daha iyi bir yönetim tesis etme çabaları ise gücünü ve yol-yordamını birinciden almakla birlikte, yine Gökova balıkçılığı örneğinde olduğu gibi ortak hareket, dayanışma, bilimsel çalışmaların ışığında hareket etmek gibi, bu işin olmazsa olmazlarını benimsiyor.

Gökova Körfezi'nde Ekosistem Yaklaşımlı Balıkçılık Yönetimi Çabaları



Grafik: Bodrum Belediyesi

Gökova; Halikarnas Balıkçısı Cevat Şakir Kabaağaçlı'nın deyişiyle, yeryüzündeki cennet! 1960'larda, bir balıkçı teknesiyle Bodrum'dan Gökova Körfezine yaptığı yolculuklar, Halikarnas Balıkçısını büyülüyor. Gördüğü güzellikler karşısında ortaya çıkıyor Mavi Yolculuk! Mavi yolculuğun isim babası, bizzat Halikarnas Balıkçısı. Rahmetli Sadun Boro ile Bodrum'daki evinde görüşme şansım olmuştu. O da öyle demişti; Gökova dünyanın en güzel yeri. O zaman önce Gökova'yı anlatalım...

Sahip olduğu olağan üstü doğal güzellik, biyolojik çeşitlilik ve tarihi dokusu gibi nedenlerle 2.06.1988 tarih ve 88/13019 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla, 1988 yılında Özel Çevre Koruma Bölgesi ilan edilmiş bir yerden bahse-

diyoruz. 2000'li yılların başından bu yana, Gökova'daki balıkçılığın değişimine çok yakından şahitlik etme fırsatım oldu.

Bu yazıda, Gökova'da yapılan her şeyi ayrıntılarıyla yazamayacağım. Bu ayrı bir yazı konusu... Gökova'da balıkçılık adına kim ne yaptı, ne oldu, ne bitti bir gün hepsini en ince ayrıntısına kadar yazalım. Gökova'da, balıkçılık yönetimi adına yapılan çalışmaların, son 20 yıllık döneme dayandığı ve özellikle son 10 yılda yoğunlaştığı söylenebilir. 2000-2012 yılları arasında gerek balıkçılık gerekse



Prof. Dr. Vahdet ÜNAL
Ege Üniversitesi
Su Ürünleri Fakültesi Öğretim Üyesi

koordinatlarıyla birebir örtüşmüyordu. Buna rağmen, balıkçılar bu sorunu çok büyütmedi. Ancak aradan 2-3 yıl geçtiği halde, alanlarda istenen düzeyde bir koruma kontrol sağlanamayınca, tepkiler dayanılmaz boyuta ulaştı. Bu tepkiler sadece bu işe vesile olan derneklere, destek veren akademisyenlere karşı değildi. Balıkçılar, kendi içlerinde birbirlerine karşı da tepki vermeye başladı. Bu işte en çok başı ağrıyanlar kooperatif başkanlarıydı. Akyaka Su Ürünleri Kooperatif Başkanı Can Görgün, "Hocam siz birkaç gün muhatap



Gökova Körfezi, Balikaşiran Koyu (Fotoğraf: Z. Kızılkaya)

kiyı ve denizalanı yönetimi konusunda neler olup bittiğini merak edenler, benim de yazarları içinde bulunduğum, Kıraç ve arkadaşlarının "Gökova'da Yürütülen Kıyı Alanları Yönetimi Temelli Projeler Envanteri ve Korumada Verimlilik" çalışmasını inceleyebilir. Bu çalışmaya göre, Gökova ÖÇKB Bölgesinde 2000-2012 yılları arasında toplam 11 proje yürütülmüş. Bu projelerden bazılarını, bizzat ilgili resmi kurumlar ulusal bütçeden yaptırmış, diğerleri ise uluslararası fon kaynaklı ama yine ilgili resmi kurum onaylı ve ortaklı projeler olarak gerçekleşmiş. Bu projelerin önemli olanlarının ismi, cismi yazının sonunda kaynakçada verilmiştir. Bu döneme ait projelerin en önemli çıktıları; Gökova'da denizel biyolojik çeşitliliğin tespit edilmesi, bir kıyı ve denizalanı yönetim planı geliştirilmesi (balıkçılık dahil) ve habitat restorasyonu amaçlı balıkçılığa kapalı alanlar yaratılması olarak sıralanabilir.

Balıkçılığa Kapalı Alanlar İlan Edildikten Sonra

2010 yılında, Sualtı Araştırmaları Derneği Ekolojik Araştırma Grubu'ndan (SAD-EKOG) Zafer Kızılkaya'nın (iki yıl sonra Akdeniz Koruma Derneği'nin kuruluşuna öncelik etti ve çalışmalarını bu dernek altında sürdürdü) yönettiği bir proje kapsamında, Gökova Körfezinde 6 farklı alan balıkçılık faaliyetlerine kapatıldı. İlgili Tebliğ yayınlandığında, balıkçıların bir bölümü rahatsız oldu. Zira tebliğde yer alan koordinatlar, toplantılarda karar verilen alanların

kalıp sonra gidiyorsunuz, biz burada her gün küfür işitiyoruz." diye yakınıyordu. BSGM yetkilileri Ankara'da, İl Müdürlüğü de Muğla'da olduğu için, Gökova'dan kalkan toz onlara ulaşmıyordu elbette. Ancak kim balıkçının karşısına çıkıyorsa, öfkesinden nasibini alıyordu! Öyle ya, balıkçıların bizzat kendilerinin belirlediği ve "korsak körfezimizi kurtarıyoruz" dediği alanlar, ne yazık ki korunamıyordu. Ve bu işte rolü olan birçok kişi gibi ben de feci halde suçluluk ve mahcubiyet hissediyordum.

İlk üç yıl kabus gibiydi!

Koruyamayacağınız bir alanı balıkçılığa kapatıyorsanız başınız belada demektir. Gökova'da, balıkçılığa kapalı alanların ihlal edilmesi ve yasadışı balıkçılığın hortlaması çok zaman almadı. İlk üç yıl gerçekten çok zordu. Dürüst balıkçılar mağdur oldu, şikayetler, bu işle ilgili kurumlara olan güvensizlik (üniversiteler dahil) ve tepki ayyuka çıktı. 2013 yılına gelindiğinde, gelinen durumla yüzleşeceğimiz ve sorunları ortaya koyup tartışacağımız bir toplantı yapmak kaçınılmaz olmuştu. BSGM'den yetkililerin de katıldığı bir toplantı organize edildi. Bu toplantıda oy birliği ile alınan kararlar asla uygulamaya geçirilmedi! Çok başarılı bir toplantı bir hiçle sonuçlandı. Resmen dağ fare doğurdu! Bu nedenle, takip eden 10 yıllık dönemde, 2012-2021 arasında Gökova'da gerçekleşen proje ve çalışmaların doğrudan yasadışı avcılık gibi balıkçılığın kronikleşmiş problemlerini çözme-ye, balıkçılara ve kooperatiflerine somut fayda

sağlamaya ve balıkçılığın daha iyi yönetilmesine odaklandığını görüyoruz. Bunlar arasında, hayalet ağların ve paragnet bedenlerinin deniz zemininden temizlenmesi, istilacı yabancı türlerle mücadele, kadın balıkçıların desteklenmesi, deniz koruculuğu ve izleme sistemi geliştirilmesi balıkçıların tepkisini önemli ölçüde dindirdi. Özellikle son iki projeyle birlikte, balıkçılar kendi avlaklarını kendileri korumaya ve balıkçılıkla ilgili verileri de yine kendileri tutmaya başladı. Birçok projeye imza atan AKD, deniz koruculuğu projesiyle bir devriye botu temin etti, balıkçıların seçtiği bir korucuyu eğitti, donattı ve maaşlı-sigortalı olarak istihdam etmeye başladı. Derin bir oh çektik... Bizi sosyal medyada açık açık isim vererek, asılsız ağır ithamlarla suçlayan ve fırsatını bulduğunda alan ihlali yapıp küçük ölçekli balıkçıların sahasına göz diken yerel gırgır balıkçısı Salih Çeti'nin AKD korucusu tarafından yasa dışı avcılık yaparken suçüstü yapılması herkese gözdağı verdi.

Koruma ve izlemede devrim!



AKD Korucusu Tankut Kurt devriyeden dönüyor (Fotoğraf: V.Ünal)

Gökova'ya bir koruma-kontrol botu alınması ve balıkçılar arasından bir korucu seçilmesi çok olumlu sonuçlar elde edilmesini sağladı. Balıkçılar, ilk kez aktif, organize, sistematik bir şekilde kendi avlaklarını, rezerv alanlarını, biyoçeşitliliği yasadışı avcılıktan korumaya başladı. Böylelikle kaynakların ve balıkçılık mesleğinin sürdürülebilirliği desteklendi. Hepsinden önemlisi balıkçılara güven geldi. Alanların kapatılmasını, bunun orta ve uzun vadede kendilerine, kazançlarına olumlu yansıtacağını düşünen balıkçılar rahat bir nefes aldı. AKD bu işi madden destekledi/destekliyor...

Ancak bu işin uzun vadede sürdürülebilirliği tehlikede görünüyor. Koruculuk sistemi, resmi kurumlarca transfer edilmez veya finansal olarak desteklenmezse, çökebilir. Sahil Güvenlik yetebildiği her yere yetiyor. Mülteci vakalarının artışı doğal olarak işlerini o alana yoğunlaştırmış durumda. İl Tarım Orman Müdürlüğüne ait Su Ürünleri Koruma Kontrol Botu daha sık devriyeye çıkabilir. Ancak yıl içinde denize çıkış sayısı bir elin parmaklarını geçmiyor. Mutlaka gerekçesi vardır fakat durum bu. Sonuç olarak, bunca çabaya rağmen, yasadışı avcılık korunan alanların ve balıkçının gelirinin en büyük düşmanı olmaya devam ediyor...

Akyaka Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı Mehmet Can Görgün avdan dönmüş. Yağmurdan kooperatife atmış kendisini. Neşesi yerinde, elinde 650 gr ağırlığında bir barbunla poz veriyor. O günü çok iyi hatırlıyorum. Aslında adaletsizlik yoksa (yani yasadışı avcılık yoksa) balıkçı tuttuğuna razı geliyor. Balıkçının canını sıkın, adaletsizlik! Korumaya çalıştıkları alanlarda başkaları elini kolunu sallayarak avcılık yapıyorsa, tatlı kaçıyor!



Akyaka Su Ürünleri Kooperatif Başkanı
Mehmet Can Görgün

Bu arada, balıkçılar korumayla birlikte veri de tutmaya başladı. Alanların kazançlarına olan etkisini, kooperatifin ve kendilerinin gelişimini ne ölçüde etkileyeceğini, lahos ve karides türlerinin eskisi kadar çıkıp çıkmayacağını görmek, takip etmek ilgilerini çekiyor. AKD öncülüğünde alanda veri toplanmaya başlanması'nın üzerinden 6-7 yıl geçti ve veri toplama işi geliştirilerek devam ediyor...

Kalifiye insan faktörü çok önemli ama o da bir yere kadar!

Akyaka Su Ürünleri Kooperatifi Müdürü Taner Özcan, her gün, yakalanan her bir türe ait av miktarı ve fiyatı verilerini bilgisayarına giriyor. Üstelik av aracına ve tekneye göre işliyor bu verileri. Bir akademisyen gibi Excel kullanıyor. Veri toplamanın önemini kavramış. Yıllardır devam ediyor veri toplama işi. Kooperatif hangi yıl, hangi ay hangi balığı tutmuş, hangi türlerin av verimi azalmış, balık fiyatları ne olmuş, çok iyi biliniyor artık. Darısı diğer kooperatiflere...



Akyaka Su Ürünleri Kooperatifi Müdürü
Taner Özcan

Akyaka Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı Mehmet Can Görgün ve Müdür Taner Özcan, sadece kooperatifin başarısında değil aynı zamanda yapılan projelerin başarısında da büyük rol oynamış kişiler. Tabiri caizse, balıkçılığı da kooperatifçiliği de bilen ve namusuyla yapan kişiler. Aslında Gökova'da sürdürülebilir ve sorumlu balıkçılık mücadelesi 2000'lerin başında Marmaris Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı Mehmet Rifat Çelebi (aynı zamanda Muğla Birlik Başkanıydı) ve Akyaka Su Ürünleri Kooperatif Başkanı Mehmet Can Görgün ile başladı. Muğla Üniversitesinden rahmetli Mustafa Erdem ve Ege Üniversitesinden ben, bu insanlarla tanıştığımız ilk günden bugüne takipçisi, destekçisi olduk bu mücadelenin. Bu süreçte, Mustafa Hocayı amansız bir hastalıktan kaybettik... Göremedi yapılan güzel işleri. Mehmet Rifat Çelebi epeyce yaşlandı (dile kolay 20 yıl) ancak Marmaris'te kooperatif Müdürü Mesut Güven, Akyaka'da Can Görgün ve Taner Özcan mücadeleye ve bilimsel çalışmalara, projelere destek vermeye devam ediyor. Yapılanları görüyorlar fakat daha yapacak çok şey olduğunun, bazı kronik problemlere halen kalıcı çözüm getirilemediğinin farkındalar. Yirmi yıldır tanıştığım ve başından beri her türlü projeye, bilimsel çalışmaya destek veren bu deniz emekçileri artık enerjilerinin, inançlarının tükenmek üzere olduğunu söylüyor. Onlara göre; sürdürülebilir balıkçılık mücadelesi balıkçı nezdinde ağır yara aldı. Balıkçıların inancının, enerjisinin, desteğinin geri gelebilmesi için, yapılan onca toplantıda alınan kararların uygulanması, belirlenen sorunların giderilmesi gerekiyor. Yönetim planının uygulamaya geçirilmesi iyi bir başlangıç olabilirdi. Çok geç kalınmış olsa da halen yapılacak bir şeyler var...

Bu arada, özellikle Gökova Körfezinde yürüttüğü birçok proje, deniz ekosistemine ve

balıkçılığa yaptığı katkılar, Akdeniz Koruma Derneği ve başkanı Zafer Kızılkaya'ya, Witley Ödülü, UNDP Ekvator Ödülü, Witley Doğa Koruma Altın Ödülü gibi önemli uluslararası ödüller getirdi. Projeler, ödüller ve yapılan işlerle ilgili daha ayrıntılı bilgi almak isteyenler dernek web sitesini <https://akdenizkoruma.org.tr/> ziyaret edebilir. Bu arada, bölgede kadın balıkçılarla ilgili yüksek lisans tezi yapan ve projeler yürüten (veya içinde görev alan) Ege Üniversitesi Öğretim Görevlisi Huriye Göncüoğlu-Bodur da çeşitli ödüller aldı. Daha sonra Kadın Balıkçılar Derneğinin kuruluşuna öncelik eden Göncüoğlu-Bodur'un Kadın Balıkçılar Girişimi ve sosyal girişimci kadın olarak kendisi Avrupa'da ilk 100'e girdi. Ayrıntılı bilgi almak isteyenler için <https://kadinbalikcilardernegi.org/>.

Gökova'da paydaşların katılımıyla ekosistem yaklaşımli balıkçılık yönetimi planı hazırlamamızın ardından, 2018 yılında, En İyi Ortak Balıkçılık Yönetimi Uygulaması Ödülü geldi. Yazının ilerleyen bölümünde bununla ilgili daha çok bilgi bulabilirsiniz. Görüldüğü gibi, Gökova'da yapılan çalışmalarla ilgili balıkçılar hariç hemen herkese ödül verildi! Oysa balıkçılar tüm bu proje ve çalışmaların içinde bir yerlerdeydi. Onların ödülü verimli avlar, sağlıklı deniz ekosistemi, bol kazanç olmalıydı! Peki, öyle oldu mu gerçekten? Akyaka Su Ürünleri Kooperatifi kayıtlarına göre, 2013'den sonra çalışan balıkçıların gelirinde hissedilir bir artış görünüyor. Kooperatifin durumu da eskisine nazaran çok daha iyi... Peki, bu durum sürdürülebilir mi?

Balıkçılık Yönetim Planı Hazırlama Süreci

2016-2018 yılları arasında Dünya Gıda ve Tarım Örgütü ile Tarım Orman Bakanlığı tarafından desteklenen bir FAO Proje kapsamında küçük ölçekli balıkçılık için balıkçılık yönetimi planı hazırlandı. Yönetim planı, Gökova deniz koruma alanındaki küçük ölçekli balıkçılığın sürdürülebilir yönetimi için gerekli olan çerçeveyi, ekosistem yaklaşımli balıkçılık ilkelerini temel alarak oluşturmayı prensip edindi. Karar alıcılara, su ürünleri kooperatiflerine, birliklere ve bizzat balıkçıların kendilerine, balıkçılığın sürdürülebilirliğine etki eden öncelikli konulara yönelik eylemlerde bulunmak için yol gösterme amacı taşıyan bu plan için çok çaba sarf edildi. Tüm paydaşların katıldığı 5 ayrı çalıştay organize edildi.

İlk toplantı, projenin tanıtılması ve proje çekirdek ekibin belirlenmesi üzerine 19-20 Şubat 2016 tarihleri arasında gerçekleştirildi. Son toplantı 16 Mart 2018'de, yönetim planının tanıtılması ve onaylanması üzerine yapıldı.

15-16 Mart 2017 tarihleri arasında organize edilen ikinci çalıştayın amacı; (a) Ekosistem Yaklaşımli Balıkçılık temel raporunu gözden geçirmek ve güçlendirmek ve (b) Ekosistem Yaklaşımli Balıkçılık yönetimi için kapasite geliştirme müdahaleleri için öncelikli konuları belirlemek ve risk değerlendirmesi yapmak. Çalışmaya, 19 kurumu temsilen toplam 37 katılımcı iştirak etti. Katılımcılar; Gıda Tarım Hayvancılık Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatı, Dünya Gıda Örgütü, Antalya, Trabzon ve Eğirdir'de yer alan Su Ürünleri Araştırma Enstitüleri, Su Ürünleri Kooperatifleri Merkez Birliği (SÜR-KOOP), beş yerel birim su ürünleri kooperatifi ve dört farklı üniversitenin su ürünleri fakültelerinden akademisyenlerden oluştu.



10-11 Mayıs 2017 tarihlerinde, konu tanımlama ve risk değerlendirme çalıştayını gerçekleştirdi. Toplantıya 8 farklı kurumdan toplam 18 katılımcı katıldı. Toplantının amacı; (a) öncelikli konuların tanımlanması işini bitirmek (b) risk değerlendirme metodolojisini kullanarak konuların önceliklendirilmesini sağlamaktır.

FAO Gökova EAF Projesi Risk Değerlendirme Çalıştayı



Dördüncü paydaş çalıştayı, risk değerlendirmesi, öncelikli sorunların saptanması ve yönetim sistemi geliştirmek üzerineydi ve 22 Haziran 2017 tarihinde yapıldı. Çalıştayda, öncelikli seçilen her bir konu/mesele için işlevsel hedefler, göstergeler, performans ölçütleri, veri gereksinimleri, mevcut yönetim ölçütleri, gelecekte öngörülen yönetim uygulamaları ve ana uygulayıcı ortakları belirlemek üzere çalışmalar gerçekleştirildi. Toplantıya 12 farklı kurumdan toplam 24 katılımcı katıldı. Bunlar; Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı (GTHB), GTHB İl ve İlçe müdürlükleri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İl Müdürlüğü, FAO, Akdeniz Balıkçılık Araştırma, Üretim ve Eğitim Enstitüsü, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Akyaka Su Ürünleri Kooperatifi, Akdeniz Koruma Derneği, iki farklı üniversite, yerel gırgır balıkçıları ve amatör balıkçılarıydı.



FAO Gökova EAF Projesi Yönetim Sistemi Geliştirme Çalıştayı

Son çalıştay öncesinde, Vahdet Ünal (Ege Üniversitesi), E. Mümtaz Tıraşın (Dokuz Eylül Üniversitesi), Z. Derya Yıldırım (Ege Üniversitesi & Akdeniz Koruma Derneği), M. Can Görgün (S.S. Akyaka Su Ürünleri Kooperatifi) ve Zafer Kızılkaya (Akdeniz Koruma Derneği) tarafından Taslak Yönetim Planı hazırlandı. Plan, önce FAO, BSGM, TAGEM yetkililerine tanıtıldı, sonra tüm paydaşlarla tartışıldı...

Taslak Yönetim Planı Önce Genel Müdürlüğe Tanıtıldı

21 Aralık 2017'de, Ankara'da, Genel Müdürlükte gerçekleştirilen toplantıda, planı yetkililere anlattık. Bu toplantıda; Genel Müdür, Genel Müdür Yardımcıları ve daire başkanları, Akdeniz Balıkçılık Araştırma, Üretim ve Eğitim Enstitüsü Müdürü, projenin alınmasından sonuçlandırılmasına kadar birlikte çalıştığı-



BSGM'ye Gökova EAF Yönetim Planının Sunumu

Nihayet sona gelindi ve Küçük Ölçekli Balıkçılık Ekosistem Yaklaşımli Balıkçılık Yönetimi Planının Tanıtımı ve Paydaşlarca Onaylanması Çalıştayı, 16 Mart 2018 tarihinde gerçekleştirildi. Daha önce gerçekleştirilen toplantılar ışığında, çekirdek bir ekip tarafından hazırlanmış

olan "Gökova Deniz Koruma Alanı Küçük Ölçekli Balıkçılığı Taslak Yönetim Planı" katılımcılara sunuldu. Paydaşlardan katkı ve öneriler alınarak son değişiklikler yapıldı.



Sonunda, plan oy birliği ile kabul edildi. Oylamaya, 14 farklı kurumdan toplam 31 temsilci katıldı. Bu kurumlar; Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı (GTHB), GTHB İl ve İlçe Müdürlükleri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İl Müdürlüğü, Muğla Büyükşehir Belediyesi, FAO, Akdeniz Balıkçılık Araştırma, Üretim ve Eğitim Enstitüsü, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Akyaka, Sarnıç-Akbük ve Marmaris Su Ürünleri Kooperatifleri, Akdeniz Koruma Derneği, iki farklı üniversitenin (Ege ve Dokuz Eylül Üniversiteleri), gırgır balıkçılarının ve amatör balıkçıların temsilcileriydi.

Gökova'da Yapılanlar Uluslararası Boyutta Büyük İlgi Gördü

Aynı yıl (2017), Avrupa Komisyonu, Malta'da Akdeniz balıkçılığı konusunda bakanlar düzeyinde bir konferans düzenledi. Bu olay, balık stoklarının endişe verici durumunu ve bunun balıkçılık sektörü ve kıyı toplulukları üzerindeki etkisini ele almak için çok önemli bir politik adımdı.

Avrupa Komisyonu, Akdeniz kıyı şeridini paylaşan 23 ülkeden 22'sinden yüksek düzeyde temsil sağladı. Konferans, Malta MedFish4Ever deklarasyonunun imzalanmasıyla sonuçlandı. Bu deklarasyon, Akdenizli bakanlar tarafından imzalanan, benzersiz ve önemli bir süreç politik onay sağlayacak siyasi bir bildirge oldu.

Oradaydım! AB'nin Balıkçılıktan sorumlu Komisyoneri Karmenu Vella ile, "Akdeniz'deki küçük ölçekli balıkçıları ekolojik, sosyal ve ekonomik sürdürülebilirliğin aktörleri olarak güçlendirmek" konulu bir yuvarlak masa oturumu için davet edilmişim. Gökova'da yapılan güzel işleri anlattık...



Gökova'da sürdürülebilir balıkçılık adına verilen mücadele çoktan uluslararası camianın ilgisini çekmeye başlamıştı fakat işin içinde olan kişiler olarak bizler çok iyi biliyorduk ki, bazı şeyler halen istenen düzeye getirilememiştir.

FAO tarafından desteklenen, TAGEM tarafından koordine edilen, benim ve Dokuz Eylül Üniversitesi'nden E. Mümtaz Tıraşın tarafından yönetilen FAO Gökova EAF projesi çok önemli bir ürün ortaya çıkarmıştı; paydaşların katılımıyla hazırlanan ve ekosistem yaklaşımını dikkate alan bir balıkçılık yönetimi planı. Bu planın kendisi kadar planı hazırlarken izlediğimiz yol (süreç) da büyük ilgi gördü. Bu nedenle olsa gerek, Eylül 2018'de, yine Malta'da, Üst Düzey Sürdürülebilir Küçük Ölçekli Balıkçılık Konferansına davet edildik ve Gökova'da küçük ölçekli balıkçılık için ekosistem yaklaşımını dikkate alan balıkçılık yönetim planını anlatmamız istendi. Sürdürülebilir Küçük Ölçekli Balıkçılığı Başarmak İçin Ortak Yönetimin Teşvik Edilmesiyle ilgili bölümde Gökova balıkçılığını, neler yapıldığını, yapılmaya çalışıldığını anlattık. Aslında amacımızın, balıkçılığın ortak yönetim anlayışıyla sürdürülebileceğini göstermek, iyi bir örnek ortaya çıkarmak olduğunu söyledik. Yetki ve sorumluluğun, balıkçılar, diğer paydaşlar ve ilgili resmi kurumlar arasında paylaşıldığı demokratik bir yönetim anlayışı benimsenmesinin önemini vurguladık. Gökova'da, başta balıkçılar olmak üzere, tüm tarafların katılımıyla bir balıkçılık yönetim planı hazırlandığını ve bu planın ekosistemi, sosyo-ekonomik koşulları, kurumsal yeterlilik ve bileşenleri dikkate aldığını anlattık...

Toplantının ikinci günü, Malta Ulusal Arkeoloji Müzesinde, Akdeniz ve Karadeniz ülkelerinin çoğunun bakan, müsteşar, genel müdür düzeyinde katıldığı imza töreninin ardından, "Küçük Ölçekli Balıkçılıkta Ortak Yönetim En İyi Uygulama Ödülü" aldık. Bu ödülde en büyük payı olan kişilerden biri olan Akyaka Su Ürünleri Kooperatif Başkanı Mehmet Can Görgün'ün ödül töreninde olmasından duyduğum mutluluğu kimse tahmin edemez. WWF'in davetlisi olarak Foça Su Ürünleri Kooperatif Başkanı Ceyhan Çetin de oradaydı. Ayrıca, arkadaşım ve meslektaşım Zafer Tosunoğlu, Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğümüz Altuğ Atalay da oradaydı. Birleşmiş Milletler Tarım ve Gıda Örgütü (FAO), Genel Akdeniz Balıkçılık Konseyi (GFCM), Avrupa Birliği (AB), Dünya Doğayı Koruma Vakfı (WWF) tarafından verilen bu ödül, Gökova'da küçük ölçekli

balıkçılık için takdire değer işler yapıldığının uluslararası tescillerinden biriydi. Hiçbir maddi katkısı olmayan fakat itibar ve manevi açıdan büyük öneme sahip bu gelişme bize büyük güç ve enerji verdi.



Gökova balıkçılığı, 2019 ve 2020 yıllarında çıkan iki uluslararası kitapta anlatılmaya devam edildi. Amerikan Balıkçılık Derneği (1870 yılında kurulmuş) tarafından 2019 yılında çıkarılan "Yıkımdan İyileşmeye: Balıkçılık Yönetimi Başarı Hikayeleri" kitabında, Gökova'ya da yer verdi. 2020'de Springer Yayın Evi tarafından çıkarılan, "Avrupa'da Küçük Ölçekli Balıkçılık" kitabında, Gökova'da yapılanlar örnek vaka olarak yer aldı. Gökova balıkçılığı; FAO raporlarında, toplantılarda, bilimsel makalelerde, vb bir sürü yerde anlatıldı, yazıldı, çizildi. Ancak Gökova'da sürdürülebilir balıkçılığı garanti etmek için daha yapılacak çok iş var!



Yapılan işlerin, başarının sürdürülebilir olması çok önemli. Bunun için en başta resmi kurumlar olmak üzere (Tarım Orman Bakanlığı-BSGM, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı-TVKGM, Sahil Güvenlik, Jandarma vb), balık restoranı sahiplerinin, tüketicilerin, tüm kesimlerin daha çok desteğine ihtiyaç var. Süreci çok yakından bilen ve yaşayan biri olarak akademik kesimin, STK'ların, Sahil Güvenliğin ve su ürünleri kooperatiflerinin üzerine düşenleri fazlasıyla yaptığını ve yapmaya devam ettiğini söyleyebilirim.

Bu aşamada, tüm kurumların biz ne yaptık sorusunu kendisine sormasının vakti çoktan geldi. Elinizde 2018 yılında tamamlanan bir balıkçılık yönetim planı var. Yıl 2021. Eğer bunca zaman, plana dair bir şey yapılmadıysa umutlar tükenir!

Resmi kurumlar desteklemese alınan ödüller çöp olur, yaptığımız işlerin bir değeri, anlamı olmaz. Bize inanan tek bir balıkçı kalmaz! Çalışamayız balıkçılarla... Balıkçıya da, balığa da hayrımız dokunmaz. Bakamayız Gökova'ya...

Yeni Tur Yeni Şans: Gökçeada

Umutlarımızı, Tecrübelerimizi, Başarı ve Hayal Kırıklıklarımızı Gökçeada'ya Taşıyoruz!



Gökçeada! Türkiye'nin en büyük adası... Kuzey Ege'de Saros Körfezinin yanı başında yer alan bu güzel ada, 289,5 km² yüzölçümüne, 95 km kıyı şeridi uzunluğuna sahip. Rüzgarı hiç eksik olmayan Gökçeada; zengin su kaynakları, organik tarıma elverişli tertemiz toprakları, dağlarında serbestçe dolaşan keçileri, koyunları, doğal güzellikleri ve giderek büyüyen turizmyle her geçen gün daha da çok ilgi görüyor.



Fotoğraf: V.Ünal

Gökçeada çok güzel bir yer ama bu adanın bizim için asıl önemli olan özelliği; balıkçılık... Gökçeada'da balıkçılık nasıl? Halen lüfer, kıtlık çıkıyor mu? Balıkçılar hallerinden memnun mu? Yeterli kazanç elde edebiliyor mu? İhtiyar balıkçıların yerini gençler alıyor mu? Geçimini sadece balıkçılıktan sağlayan Mustafa Özcan (yukarıda) çalışmamız süresince en çok yardımını gördüğümüz balıkçılardan biri. Artık balıkçılıkla geçinmiyorum diyor!

26 Mart 2018 tarihinde, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi öğretim üyesi Herdem Aslan tarafından Gökçeada Kıyı Balıkçılığı Çalıştayına davet edildiğimizde çok heyecanlandık. Mümtaz Hocayla birlikte Gökçeada'da, Gökova balıkçılığını (Ekosistem Yaklaşımlı Balıkçılık Yönetim Planını) anlatmaya gittik. Gökçeada Belediyesi'nin destekleri ile Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Ege Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi'nden katılan akademisyenler ile Gökçeada Su Ürünleri Kooperatifi, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Gökçeada Dalış Kulübü, Sivil Toplum Kuruluşları (Türk Deniz Araştırmaları Vakfı- TÜDAV-, Gökçeada Gönüllüler Derneği, Gökçeada Çevre ve Kültür Koruma Derneği, Akdeniz Koruma Derneği) ve amatör balıkçıların katılımıyla çok keyifli bir çalıştay gerçekleştirildi. Bu çalıştayda çok önemli sonuçlar ortaya çıktı;

- Ada halkı ve küçük ölçekli balıkçılar, ada çevresinde yaşayan ve endüstriyel balıkçılığın (gırgır ve trol tekneleri gibi) hedefi olan canlı kaynakların korunması ve sürdürülebilir olarak kullanımına ilişkin ciddi boyuttaki kaygılarını dile getirmişti.
- Gelecekte Gökçeada balıkçılığında ortaya çıkabilecek en büyük sorun, bölgenin taşıma kapasitesinin üstünde av gücüne sahip bir balıkçı filosunun Gökçeada çevresine yerleşmesidir. Marmara ve Karadeniz'deki su ürünleri stoklarında yaşanan sürekli düşüş nedeniyle yakın gelecekte bu sorunla karşılaşılmasının büyük bir olasılık olduğu vurgulanmıştı.
- Gökçeada Balıkçılığının sürdürülebilirliği için ortak irade göstermeye hazır olduğu tüm katılımcılar tarafından bildirilmiştir.
- Adanın, Organik Ada adayı olması ve Yavaş Şehir statüsünde olmasının, sürdürülebilir balıkçılık hedefini ve EYBY girişimini gerçekleştirebilmek açısından önemli destek sağlayacağına vurgu yapılmıştır.
- TÜDAV'ın önerisi ile 1999 yılında ilan edilen ve ülkemizin ilk ve tek deniz parkı (deniz rezervi) olan Gökçeada Deniz Parkı ada kuzeyinde yer almaktadır. Bunun dışında, ada kıyılarının nesli tehlike altında bulunan pek çok canlıya ev sahipliği yapıyor olmasının da başarılı bir balıkçılık yönetimine önemli avantajlar sağlayacağı bildirilmiştir.
- Gökçeada Balıkçılığının geleceği ve sürdürülebilir yönetimi için bölgesel **Ekosistem Yaklaşımlı Balıkçılık Yönetimine** (EYBY) dayalı bir planlamanın yapılması için hazırlıkların başlanmasına karar verilmiştir.
- Denizel biyoçeşitlilik ve balıkçılık konularında pek çok bilimsel çalışmanın yapılmış olduğu Gökçeada'da, tüm çalışmaların derlenmesi ve EYBY için varsa gerekli çalışmaların tamamlanmasına karar verilmiştir.

- Gökçeada'da sürdürülebilir balıkçılık yönetimi için toplantıların devamına, balıkçılıkla ilgili temel bir rapor hazırlanmasına ve bir sonraki toplantıda bu raporun paydaşlarca tartışılarak güçlendirilmesine karar verilmiştir.

Gökçeada'da Planlı Balıkçılık Girişimi

2018'de bizlerin de bulunduğu başarılı çalıştaydan 2 yıl sonra, balıkçıların, belediyenin ve diğer paydaşların ilgisinden de cesaret alarak, Gökçeada'da sürdürülebilir balıkçılığı destekleyecek bir proje yazdık. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) ve Tarım ve Orman Bakanlığı'nın (TOB) desteği ve onayını alan proje (kısa isimle FAO Gökçeada EAF Projesi), Ege Üniversitesi tarafından yönetilmek üzere 20 Şubat 2020'de hayata geçirildi.



Gökçeada Ekosistem Yaklaşımlı Balıkçılık Yönetimi Projesi

Proje açılış toplantısında; Gökçeada Su Ürünleri Kooperatifi Başkanı Gürdal Öksüz (bir sonraki yıl görevi Nuri Yılmaz'a bıraktı), İl Tarım Müdürü Erdem Karadağ, Kaynak Yönetimi Balıkçılık Yapıları Daire Başkanı Mahir Kanyılmaz, FAO-EAST-MED sorumlusu Marcelo Vasconcellos, Gökçeada Belediye Başkanı Ünal Çetin ve Gökçeada Kaymakamı Faruk Uzunoğlu birer konuşma yaparak projeye desteklerini ve projeden beklentilerini bildirdiler.

Toplantıya, 15'den fazla kurum ve kuruluşu temsilen, toplam 53 kişi katıldı

Ekosistem Yaklaşımlı Balıkçılık, güçlü paydaş katılımını teşvik ettiği için, henüz işin başında, projeye yoğun ilgi gösterilmesi ve tüm paydaşların destek vermesi, umutlarımızı arttırdı.

Gökçeada Ekosistem Yaklaşımlı Balıkçılık Yönetimi Projesi açılış toplantısına; FAO-EastMed, Tarım ve Orman Bakanlığı-Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü, Ege Üniversitesi-Su Ürünleri Fakültesi, Dokuz Eylül Üniversitesi-Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Enstitüsü, İstanbul Üniversitesi-Su Bilimleri Fakültesi-Gökçeada Deniz Araştırmaları Birimi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi-Gökçeada Uygulamalı Bilimler Yüksek Okulu-Balıkçılık Teknolojisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi-Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi ve Fen Edebiyat Fakültesi, Gökçeada Su Ürünleri Kooperatifi, Gökçeada Dalış Merkezi, Gökçeada'nın Sesi Gazetesi, Türk Deniz Araştırmaları Vakfı temsilcileri, Gökçeada Belediyesi, Gökçeada Kaymakamlığı ve Gökçeada'nın yerel sakinlerinden toplam 53 temsilci katıldı. Tam da olması gerektiği gibi, tüm paydaşlar bir araya geldi ve Gökçeada balıkçılığının sürdürülebilirliği için dayanışma, destek, çaba gösterdi! Balıkçılığı yöneten TOB-BSGM için ne büyük bir şans!

Projeye uğraşırken Pandemi çıktı!

Her şey çok iyi giderken, bir ay sonra, Mart 2020'de Türkiye'de ve dünyada COVID-19 virüsünün neden olduğu Pandemi patladı. Ancak Pandemiye rağmen, Gökçeada'ya gitmeye ve saha çalışmalarına devam ettik. Bu arada, Gökçeada Kaymakamı ve Su Ürünleri Koopera-



Gökçeada Kaymakamlığını ziyaret

tif başkanı değişti. Her ikisini de ziyaret edip projemizi anlattık. Yeni Gökçeada Kaymakamı Dr. Serhat Doğan bizi makamında kabul etti ve ilgiyle dinledi. Bu ziyarete yeni kooperatif başkanı Nuri Yılmaz da katıldı. Aslında proje yöneticisi olarak bizler, balıkçıları temsilen kooperatif başkanı ve kaymakamımız hem projeyi hem de Gökçeada balıkçılığının sorunlarıyla nasıl başa çıkacağımızı konuştuk.

19-23 Ağustos 2020 tarihleri arasında Gökçeada'da anket çalışması yaptık. Gökçeada balıkçılığı üzerine yazılmış bütün çalışmalar gözüden geçirdik ve bir temel rapor hazırladık. Daha sonra 20-22 Şubat 2021 tarihleri arasında taslak raporu tartışmak üzere tekrar Gökçeada'ya gidip yereldeki paydaşların temsilcilerinden görüş ve eleştiriler aldık. Gökçeada'da bulunmayan paydaşlara, raporu email ile gönderdik. Onların da raporla ilgili katkı ve görüşlerini alarak, Gökçeada Ekosistem Yaklaşımlı Balıkçılık Temel Raporunu tamamladık.



Gökçeada Su Ürünleri Kooperatif Başkanı Nuri Yılmaz (ortada), kendisi gibi balıkçı olan babası ve abisiyle. Fotoğraf: V. Ünal

Geldiğimiz noktada, Gökçeada balıkçılığını ve balıkçısını, paydaşları, sorunları, yapılması gerekenleri çok iyi bildiğimizi söyleyebilirim. Şimdi sırada, paydaş temsilcileriyle gerçekleştireceğimiz önemli bir çalıştay var. Bu çalıştayda, risk değerlendirmesiyle sorunları önceliklendireceğiz. Daha sonra yönetim sistemi geliştirmek üzere bir çalışma daha yapacağız. Yönetim sistemi geliştirme çalıştayında, bir gün boyunca, paydaş temsilcileriyle bir araya gelip; öncelikli seçilen her bir konu/mesele için işlevsel hedefler, göstergeler, performans ölçütleri, veri gereksinimleri, mevcut yönetim ölçütleri, gelecekte öngörülen yönetim uygu-

The Implementation of the Ecosystem Approach to Fisheries Management in Gökçeada, Turkey

Baseline Report

Vahdet ÜNAL, Zafer TOSUNOĞLU,
E. Mümtaz TIRAŞIN

2020



lamaları ve ana uygulayıcı ortakları belirlemek üzere, sabahtan akşama kadar çalışacağız! Sonrası, taslak yönetim planının hazırlanması ve BSGM'ye sunulması.

Tüm bunları 2021 yılının ikinci yarısında yapmayı umuyoruz. **Pandemi izin verse de vermese de, Gökçeada'da Ekosistem Yaklaşımlı Balıkçılık Yönetim Planı hazırlanacak ve bakanlığa sunulacak!** Akşam kafamızı yastığa koyduğumuzda rahat uyumak istiyoruz... Dünya Gıda ve Tarım Örgütüne, TOB-BSGM'ye, Gökçeada balıkçılarına, balıklarına, denizine karşı sorumluluğumuz var. Dahası, daha önce orada çalışmalar yürütmüş TÜDAV'a, Çanakkale On Sekiz Mart ve İstanbul Üniversitelerine, çeşitli kurumlardan akademisyenlere borcumuz var. Bilgilerine bilgi katmak, cıtaşı taşıdıkları noktadan daha yükseğe taşımak zorundayız...

Gökçeada balıkçısı her türlü desteği veriyor, yeni kooperatif başkanı Nuri Yılmaz eski başkan gibi işbirliğine açık. Nuri Yılmaz atadan balıkçı. Çok şey yapmak istiyor. Projeleri var. FAO Gökçeada EAF Projesine tam destek veriyor. Tarım İl ve İlçe Müdürlükleri, Su Ürünleri Şube Müdürlüğü, Gökçeada Belediyesi ve Kaymakamlığı, Çanakkale Su Ürünleri Kooperatifleri Birliği ile işbirliği içindeyiz. Birlik başkanı Hasan Uysal yönetim planını hazırlarken mutlaka desteğine başvuracağımız en önemli aktörlerden biri. Gökçeada'da bir balıkçılık yönetimi planı geliştirmek için şartlar hiç bu kadar uygun olmamıştı. Dileriz bu heyecan Ankara'da da karşılık bulur ve Gökçeada balıkçılığının sürdürülebilirliğini sağlama yönünde hepimiz üzerimize düşeni yapmanın huzurunu yaşarız.

Toparlayacak olursak; sadece Gökçeada'da değil aynı zamanda diğer birçok kıyısız beldemiz ve adamızda tarım, turizm ve balıkçılık hayatı önem taşıyan sektörler. Kıyı kırsalında geçim, beslenme, yaşam, ekonomi, refah bu sektörlerin varlığı ve başarılı yönetilmeleriyle paralel seyrediyor. Dolayısıyla bu sektörler mutlaka iyi yönetilmeli ve sürdürülebilirliği garanti altına alınmalıdır. Balıkçılığın Gökçeada için önemi ortada. **Mavi Vatan'a sahip çıkmak için adalarda, kıyılarımızda balıkçılarımızı, balıkçılık sektörünü desteklemek zorundayız.** Bu bağlamda, Gökçeada balıkçılığı daha çok ilgiyi hak ediyor. Ancak ada balıkçılarının sorunları birikmiş, adeta kemikleşmiş, çoğu çözümsüz kalmış. Çözüme giden yolda en büyük görevin, balıkçılığı yönetme yetkisini yasayla elinde bulunduran Tarım Orman Bakanlığı Balıkçılık ve Su Ürünleri Genel Müdürlüğü'ne düş-

tüğünü söylemeye gerek bile yok. Ama akademisyenler, balıkçılar, kooperatifler, STK'lar, yerel yönetimlerin de yapacağı daha çok iş var. Bu yazıda, Gökova ve Gökçeada örnekleri üzerinden bunu (birlikte çalışmayı, dayanışmayı, yapılanları, yapılamayanları) anlatmaya çalıştık. Sonuç olarak, yazının başındaki soruyu tekrar önümüze koyalım; Türkiye'de her yönüyle örnek bir balıkçılık yönetimi tesis etmek mümkün mü? Benim cevabım, tereddütsüz "b" şıkkı. Ama bir şartla! Eğer ortak çalışma kültürü geliştirebilirsek. Eğer balıkçılar ve BSGM gerçekten bunu isterse...

Kaynakça

Okuş, E., Yüksek, A., Yokeş, B., Yılmaz, İ.N., Aslan-Yılmaz, A., Karhan, S.U., Demirel, N., Demir, V., Zeki, S., Tas, S., Sur, H.İ., Altıok, H., Müftüoğlu, A.E., Balkis, N., Aksu, A., Doğan, E. ve Gazioğlu, C. 2006. Gökova Özel Çevre Koruma Bölgesinin Kıyı ve Deniz Alanlarının Biyolojik Çeşitliliğinin Tespiti Projesi Final Raporu, (Sunulan Kuruluş, T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı) 504 s, ISBN:975-8273-91-4.

Kıraç, C.O. and Ververi N.O. with contributions by H. Güçlüsoy and S.D. Çağlayan. 2010. Putting PEEN to Practice in Marine and Coastal Areas; Gökova Integrated Coastal and Marine Management Planning Project. Final Report submitted to BBI Matra, The Netherlands. SAD-AFAG, Ankara. 92 p.+ Annexes.

Kızılkaya, Z. ve Yıldırım, D. 2010. Doğu Akdeniz'de yok olan alglerin ve ekosistemin Gökova Körfezi içerisinde avcılığa kapalı deniz rezervi yaratılarak iyileştirilmesi projesi. UNDP-SGP Project, Final Report, SAD-EKOG, Ankara. 9 p.

The EU SMAP III Project-MED/2005/110-655. Preparation and Implementation of the Integrated Management Action Plan in Collaboration with Stakeholders within Gökova SEPA.

Ünal, V. 2010. Fishery Management in Gökova Special Environment Protection Area. In Eds. Kıraç, C.O. and N.O. Ververi with contributions by H. Güçlüsoy and S.D. Çağlayan. Putting PEEN to Practice in Marine and Coastal Areas; Gökova Integrated Coastal and Marine Management Planning Project Final Report submitted to BBI Matra, the Netherlands. 31 October 2010. SAD-AFAG, Ankara. 92 p.+ Annexes.

Ünal, V., Yıldırım, Z.D., Tıraşın, M., 2019. Implementation of the ecosystem approach to fisheries for the small-scale fisheries in Gökova Bay, Turkey-Baseline Report. FAO Fisheries and Aquaculture Technical Paper. No. 646. ISBN: 978-92-5-131286-5, ISSN: 2070-7010, FAO, Rome, 68 pp.

Ünal, V., Ulman, A., 2020. The current state and challenges facing the small-scale fisheries of Turkey. (Edt: Pascual Fernandez, J.J., Pita, C.B., Bavinck, M.) Small-Scale Fisheries in Europe: Status, Resilience, and Governance. MARE Publication Series, ISSN 2212-6260, ISBN 978-3-030-37370-2, Springer, 610 p.

Ünal, V., Tosunoğlu, Z., & Tıraşın, E.M. (2021). Gökçeada'da Ekosistem Yaklaşımlı Balıkçılık Yönetimi Uygulaması. FAO Temel Rapor, Gökçeada, Türkiye.

Balikesir'e Su Altı Müzesi İçin İlk Adım Gömeç'te Atıldı

Gömeç Belediyesi, Bandırma Onyedil Eylül Üniversitesi Denizcilik Fakültesi, Burhaniye Ticaret Odası, Marmara Adalar Belediyesi, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi işbirliğinde deniz ekosistemini korumak ve çeşitlendirmek için yapay resif tesisi ve sualtı heykel müzesi kurulmasına yönelik projenin ilk adımı atıldı.

Balıkesir'e sualtı galerisi kazandırmak için çalışmalar başladı. Gömeç'teki Gemi Yatağı Koyu'nda yapılacak "İlçeleriyle Balıkesir Sualtı Müzesi" tamamlandığında yurtiçinden ve yurtdışından dalış tutkunlarını bölgeye çekmesi bekleniyor.

Balıkesir'in tarihi ve kültürel zenginliğini Marmara Adası'ndan getirilen mermerlerle yapılacak heykellerle anlatması hedeflenen sualtı galerisinin tamamlandığında yurtiçinden ve yurtdışından dalış tutkunlarını masalsi bir yolculuğa çıkarması amaçlanıyor.

Proje kapsamında sualtı galerisinin yanı sıra belirlenen noktalara atılacak yapay resifler ile sualtı dünyasının çeşitlenmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanacağı projeye, Balıkesir'in, dalış meraklıları için bir cazibe merkezi haline gelmesi hedefleniyor.

Gömeç Sahili Travla mevkiinde gerçekleşen sempozyumun açılışında; Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı Yücel Yılmaz ve Gömeç Belediye Başkanı Mehmet İrem Himam'ın yanı sıra; Güney Marmara Kalkınma Ajansı Turizmde Destinasyon Yönetim Birim Başkanı Candan



Şahin, Bandırma Onyedil Eylül Üniversitesi Denizcilik Fakültesi Deniz Bilimleri ve Mühendisliği Bölümü Prof. Dr. Mustafa Sarı, Burhaniye Ticaret Odası Başkanı Mustafa Aysel, kuratörler Hakan Şengönül ve Özlem Şengönül ile siyasi partilerle sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri hazır bulundu.

Açılışta konuşan Gömeç Belediye Başkanı Mehmet İrem Himam, Balıkesir'in Körfez bölgesinde turizmin gelişmesi için ellerinden geleni yaptıklarını vurgulayarak, "Bu amaçla Marmara Adası'nda gördüğümüz heykel sempozyumunu ilçemizde de yapmaya ve bunu denizaltı heykel galerisi olarak taçlandırmaya karar verdik. Tabi bu konuda hem tecrübeli

arkadaşlarımız hem de Balıkesir Büyükşehir Belediyesi'nin de yardımlarını alıyoruz" dedi.

Açılışta konuşan Balıkesir Büyükşehir Belediye Başkanı Yücel Yılmaz da, Balıkesir'de turizmin canlandırılması ve Balıkesir'in önemli bir değer olduğunun ülke genelindeki 81 milyon insanın öğrenebilmesinin yanı sıra uluslararası acentelerin dikkatini çekebilecek projeleri hayata geçirmeye çalıştıklarını kaydederek, "Bu anlamda Avşa Adası'nda bir sempozyum düzenlenmişti. Bu organizasyonda; heykel sanatçıları ve öğrencileri tarafından yıllardır kabul gören Marmara Adası'nın mermerleriyle böyle bir çalışma yapılabileceğini düşünmüştük. Bizler, Balıkesir'in bir değer olduğunu anlatmak için çok farklı faaliyetler yapıyoruz. Bugün de Gömeç'imize değer katacak bir çalışmanın başlangıcı için buradayız. İnşallah 3 yıl sonra buraya Türkiye'nin çok farklı noktalarından gelecek dalgıçlar, su altı sporu tutkunları ve turistler otellerimizi doldurarak, bu güzel coğrafyanın içerisinde hem lezzetlerimizi, hem zeytinyağımızı hem de insanımızın sıcaklığıyla tanışsınlar" diye konuştu.

Açılış kurdelesinin Yücel Yılmaz ve Mehmet İrem Himam ile beraberindekilerle birlikte ke-



silmesinin ardından sempozyuma katılan sanatçıların eşliğinde, sembolik olarak mermerlere ilk çekicileri vurular.

Uluslararası sempozyum kapsamındaki çalışmaların bir aylık süreci kapsadığını anlatan kuratör ve heykeltıraş Özlem Şengönül, "Umarım keyifli ve üretken bir ay geçireceğiz. Dünyada ilk kez mermer heykeller yaparak bu heykelleri denizaltı müzesi kurmayı hedefliyoruz. Bu proje Gömeç Belediyesi'nin fikriydi. Biz de çok beğendik. Biz de bu projeye destek verebilmek için buraya geldik" dedi. kaynak:haberturk.com



SGP GEF
Küçük Destek
Programı
TÜRKİYE



www.sur.coop | www.surkoopekutuphane.org

GELECEĞİN BALIKÇISI GENÇ BALIKÇI PROJESİ

Balıkçı nüfusumuz yaşılanıyor...

Balıkçılarımızın büyük bir çoğunluğu **50** yaş ve üzerinde...

/surkoopekutuphane

/surkoopekutuphane

/surkoop

SÜR-KOOP
E-KÜTÜPHANE

